

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 8. — ŠTEV. 8.

NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 10, 1925. — SOBOTA, 10. JANUARJA 1925.

VOLUME XXXIII — LETNIK XXXIII.

FAŠISTI SO SITI EMANUELA IN HOČEJO DRUGEGA KRALJA

Po volji fašistov in po milosti Mussolinija bo najbrž postal vojvoda Aosta italijanski kralj. — Kot se čuje, ne bo pred jesenjo nobenih volitev. Poslanci onih strank, ki ne soglašajo s fašisti, se bodo brezdvoma vrnili v parlament. — Nova volilna postava bo sprejeta.

RIM, Italija, 9. januarja. — Italijanski listi, ki odločno nasprotujejo Mussoliniju in njegovi gangi, so mnenja, da bi bilo najboljšje, ako bi se zastopniki opozicije vrnili v parlament.

Proti Mussoliniju se je mogoče edinole v parlamentu boriti in edinole tam ga je mogoče poraziti.

Nadalje priporočajo listi, naj pri prihodnjih volitvah voli vsak Italijan, ki ima volilno pravico, "da bo narod odločil, če je za fašizem ali pa proti fašizmu".

Nova volilna postava bo brez dvoma sprejeta, toda volitve se ne bodo vršile prej kot jeseni.

Po Italiji se splošno govori, da nameravajo fašisti odstaviti italijanskega kralja Viktorja Emanuela.

Na njegovo mesto bi postavili njegovega nečaka, vojvodo iz Aoste.

Aosta bi vladal po fašistovski volji, dočim sedanjí kralj ni kaj preveč zadovoljen z Mussolinijem in njegovo gango.

Fašisti so zastranega jezni na kralja, ker je povsem pod vplivom Giolittija, ki je predsedal v protifašistovski tabor.

Šnopsarski škandali na dnevnem redu.

Amerikanci baje zaplete
ni v milijonska tihotapstva iz Canade v Združene države. — Novosti iz New Jersey.

QUEBEC, Canada, 9. januarja. Štirje ameriški državljani, ki se nahajajo začasno v Canadi, Stewart, Campbell, Neill in Clark, so zapleteni v veliko tihotapsko zaroto, ki involvira pol milijona dolarjev, kot je razvidno iz večerajšnega zasluskanja pred sodiščem. Istotako sta zapletena v zaroto kapitan J. Symonds, pristanski mojster Montreala in njegov pomočnik, kapitan Perriant.

Kapitan Tremblay, kapitan ladje istega imena, je bil zaloten s svojo ladjo pri tihotapstvu z žganjem ter izjavil, da mu je ponudil Neill pet tisoč dolarjev, če spravi žganje iz Sedney, Nova Scotia, na St. Lawrence reko. Tremblay je to storil. Žganje so predložili z njegove ladje na jahto "Sioux", pri kateri je bil udeležen Clark. Stewart je imel nekaj opravka z izplačanjem petih tisoč dolarjev.

NEWARK, N. J., 9. januarja. — Generalni pravdnik Stone je o krajinu zveznemu pravdniku naročil, naj takoj ugotovi, če je dobil njegov urad prepis pričevanja, katero je podal neki Izidor Raperot, ki je bil procesiran radi sprejemanja ukradenega blaga, a oproščen, je baje izpovedal naslednje: "Peter Hauck pivovarna v Harrison, N. J., je plačala Jesse Salmonu, predsedniku republikanskega komiteja za Essex okraj, 60,000 dolarjev in njegovemu pomočniku Davisu 20,000 dolarjev za protekcijo."

Kot znano je v zvezi s tem slučaja pred par dnevi odredila, da se mora takoj odpustiti pomočnika zveznega okrajnega pravdnika, Walter Van Riperja.

Na temelju njih izpovedi pred veliko poroto sta bila odpuščena zvezna prohibicijska agenta Alfred Bansom in Charles Taylor. Ban-

Milanska policija razkri- la boljševoško zaroto.

MILAN, Italija, 8. januarja. — Policija je danes izjavila, da je dobila dosti dokumentov, ki obravnavajo deset nevarnih radikalcev. Ti ljudje so bili baje v zvezi z raznimi radikalnimi izbruhi v Italiji.

Nova nemška križarka "Emden".

BERLIN, Nemčija, 7. januarja. Iz Wilhelmshaven poročajo, da so spustili v morje novo nemško križarko ter je krstili z imenom — "Emden". Križarka ima 6000 ton ter lahko vozi z naglico 29 vozlov na uro. Opremljena je z osmimi 15 centimetrskimi topovi.

Dementitan napad na Zinovjeva.

MOSKVA, Rusija, 8. januarja. Sovjetski uradniki so danes izjavili, da je povsem iz trte izvito poročilo, da so oblasti razkrile zaroto, koje namen je bil zavratno umoriti Zinovjeva, načelnika Tretje internacionale.

V zaroto so bili baje zapleteni sovjetski kadetje.

Zapuščina Anatole France-a.

PARIZ, Francija, 8. januarja. — Slavni francoski pisatelj Anatole France, ki je pred kratkim umrl v starosti več kot 80 let, je zapustil premoženje v vrednosti enega milijona dolarjev.

Polovico zapuščine dobi njegova žena drugo pa njegov vnuk. V dobrodelne svrhe ni zapustil ničesar.

som je bil namreč prisiljen izpovedati, kako je v svojem poskusu, da napravi New Jersey suhim srečal na avtomobil, obložen z žganjem, da na je moral pobegniti, —

"ker je bilo v bližini dvajset ali trideset junakov z revolverji". To vrní avtomobil so pozneje našli prazen na cesti.

PREDS. VELIKE ŽENSKÉ ORGANIZACIJE

Slika nam predstavlja Mrs. Carrie Chapman Catt, ki je načelnica Woman's Peace Parley. Organizacija bo imela v kratkem svoje glavno zborovanje v Washingtonu. Njen cilj je odpraviti vzroke vojne ter zagurati svetu mir.

NOVI PREDLOGI NA PARIŠKI KONFERENCI

Angleški finančni minister Churchill je ponudil zavezniškim finančnim ministrom nov načrt, ki določa razkosanje reparacij. — Skupna svota naj bi bila razdeljena soglasno z dogovorom v Spa. — Clementel je naklonjen načrtu, a belgijski ministrski predsed. Theunis mu nasprotuje.

Poroča Arno Dosch-Fleuret.

PARIZ, Francija, 9. januarja. — Angleški finančni minister Winston Churchill ima nov načrt za razdelitev reparacij. On hoče odstraniti vse prioritete, razven one na nemško posojilo, ki ima na temelju Dawesovega načrta prvi mortgage na vse nemške vire.

Predlagal je, naj se spoji stroške okupacijskih armad, stroške ameriške okupacije, stroške različnih zavezniških komisij itd. z navadnimi odškodninskimi zahtevami ter razdeli celo svoto, dobljeno od Nemčije, na temelju dogovora v Spa, leta 1920. Ta dogovor je določil odstotke, katere naj dobi vsak zaveznik.

Francoski finančni minister Clementel je očitno naklonjen temu načrtu, o katerem se je razpravljalo na njegovem drugem sestanku s Churchillom, a nasprotuje mu belgijski ministrski predsednik Theunis.

Če bo načrt uveljavljen, ne bodo imeli francoski in belgijski okupacijski stroški tekom naslednjih desetih let nobenega prednostnega stališča.

Churchill hoče tudi, da plača vsaka država svoje lastne zastopnike pri različnih komisijah, mesto da se jemlje te stroške iz dohodkov Dawesovega načrta. To bi pomenjalo, da bi morale Združene države dajati plače Amerikancem, ki so sedaj zastopani pri takih komisijah, mesto da bi se jih vzdrževalo z dohodki reparacij. Ni vrjetno, da bi ta predlog obveljal ter je domneva, da je sprožil Churchill to idejo kot nekako oporo za barantanje.

Angleški finančni minister je zavzel v svojih pogovorih s Clementelom stališče, da se prav nič ne mudi razpravljati o medzavezniških dolgovih. Dejstvo, da se ni večji meri poslužil svojega stalnega stika s francoskim finančnim ministrom, da pospeši razpravo glede medzavezniških dolgov, je vzbudilo domnevo, da rajše vidi, kako bodo izpadla francosko-ameriška pogajanja.

On noče določiti medzavezniške konference glede dolgov.

LONDON, Anglija, 9. januarja. Iz Pariza so prišla poročila glede pogajanj, tikajočih se medzavezni-

ških dolgov, katera označujejo tukaj nekateri kot vznemirljiva. Glasi se, da je skušal francoski finančni minister Clementel oživiti Bonar Law-Curzon predloge, da se razveljavi ali kancellira večina francoskih dolgov v Angliji.

Clementelovo stališče označujejo kot nemogoče. Glasi se, da ni mogoče pričakovati nobenega napredka glede uravnave vprašanja medzavezniških dolgov. Nasprotna poročila iz Pariza pripisujejo pretikani francoski propagandi.

Angleški finančni minister Winston Churchill je odgovoril na predloge in namigovanja Clementela, da je ministrski predsednik Bonar Law predlagal kancelliranje dolgov v namenu, da prepreči vko-rakanje Francozov v Ruhr. Markij Curzon, takratni minister za zunanje zadeve, je obnovil te predloge, da spravi Francoze iz Ruhra.

Churchill je zavzel stališče, da morajo plačati zavezniki Angliji toliko, da se izenači diferenco med angleškim deležem pri reparacijah ter angleškim dolgom v Združenih državah. Na vprašanje, kaj bi se zgodilo, če bi izostala nemška plačevanja, je rekel, da bi morali zavezniki vzeti na svoja ramena vse breme.

To stališče je dosti trdnješe in odločnejše kot katerokoli, zavzeto izza sklenitve premirja. Tukaj ne goje niti malo upanja, da bi imel prvi poskus Churchilla kak uspeh.

Nemci dosegli nov letalni rekord.

BERLIN, Nemčija, 8. januarja. Zrakoplov Aerolloyd potniške družbe je zapustil danes jutraj London z osmimi osebami na krovu ter dospel v Berlin štiri ure pozneje. S tem je presegel svetovni rekord. Angleški Kanal je preletel v desetih minutah.

Osleparil mater mrtvega vojaka.

Slepar, ki je nastopal kot sin, je osleparil mater mrtvega vojaka. — Stara dvojica je spoznala v jetniku svojega sina, čeprav ni bil. — Oblasti so odkrile sleparijo.

ATLANTA, Ga., — 10. januarja. — Čudna in obenem polna tragedije je je zgodba o Mr. in Mrs. E. Bergeron iz Menasha, Wis., in sinu-vojaku, o katerem ne moreta vrjeti, da je v resnici mrtev.

Urban John Bergeron je šel v Evropo z oddelkom ekspedicijske armade julija meseca leta 1918, je soglasno z vojaškimi rekordi, padel v boju pri Belleau gozdu. Vojni department je obvestil starše v majhnem kraju Wisconsin. V primerem času so tudi poslali domov truplo v krsti, pokriti z ameriško zastavo.

Stara dvojica je hotela zadnji-krat videti obraz izgubljenega sina. Zahtevala je, da se dvigne pokrov. Beli, mrški obraz, katerega sta zagledala, pa se jima ni zdel obraz, ki je živel v spominu obeh odkar je sin odšel k vojakom. Nista bila absolutno prepričana, da je mrtvi vojak Urban John Bergeron. V tej veri so oba potrdile govorice da so se že pogosto vrnili ljudje, katere so proglasili mrtvim.

Starša sta si rekla, da Urban John mogoče ni padel v bitki. Prosila sta vojni department, naj še enkrat pregleda rekorde. Razposlala sta po deželi na tisoče cirkularjev s sliko sina ter nujnim pozivom, naj se jima pošlje takoj vse informacije glede njega.

Ta metoda pa ni razkrila nobenega sledu o sinu. Konečno je bilo truplo vojaka pokopano na vaškem pokopališču. Za Menasho in starše je bila končana epizoda življenja Urbana John Bergerona, čeprav je mati na tihem še vedno dvomila ter se vpraševala, če je truplo na pokopališču res truplo njenega sina.

Približno pred tremi meseci so privedli nekega jetnika iz New Orleansa v zvezno jetnišnico v Atlanti. Vpisan je bil kot Robert St. Claire. Bil je spoznan krivim transportiranj ukradenega avtomobila iz ene države v drugo, kar obsojen na osemnajst mesecev ječe.

Jetniška vrata so se komaj zaprla za njim, ko sta dobila Mr. in Mrs. Bergeron iz New Orleansa pismo, katero je pisala neka Mrs. Lucille Oldham ter vprašala, če poznata nekega Urbana Johna. Nadaljne informacije v pismu so oživile upanje ob njih, da je sin še živ. Pohitela sta v New Orleans in po kratki preiskavi v Atlanto.

Robert St. Claire se je nahajal v bolnici jetnišnice. Ostarelo dvojico so povedli k njegovi postelji, an oba sta ga takoj spoznala kot svojega sina. Kaznjence je potrdil izjavo obeh, in mrka jetniška soba je bila priča ganljivega prizora. Starša nista niti mislila na to, da imata pred seboj kaznjence.

Jetniški uradniki pa so uvedli preiskavo glede tega čudnega slučaja.

Iz vojne departmenta so dobili odtise prstov Urbana Johna Bergerona ter jih primerjali z St. Claireja. Odtisi si niso bili niti ma-

Dva usmrčena v Sing Singu.

Dva sta bila usmrčena v električnem stolu v Sing Singu, ker sta bila spoznana krivim umora Kitajca.

Ossining, N. Y., 9. januarja. — V državni kaznilnici Sing Sing sta bila večeraj zvečer usmrčena v električnem stolu devetnajst let stari John Rys in dve leti starejši John Emelito, oba iz Reading, Pa. Emelito je bil usmrčen ob desetih zvečer, Rys pa ob poldnavnjastih.

Bila sta obsojena na smrt radi umora kitajskega lastnika pralnice, Lee Jonga v Port Jefferson. Emelito, ki je bil slabši obeh morilec, je moral prvi v smrt.

Prijatelji in sorodniki mladostnih morilcev so si na vse mogoče načine prizadevali, da dosežejo izpremembo smrtné kazni v doživetno ječo. Ker pa ni okrajni pravik iz Suffolk okraja podpiral prošnje, se ni hotel governor Smith vmešavati v zadevo. Rys in Emelito sta bila pred umorom obsojena na zaporno kazen radi nekega zločina. Ko sta odslužila svojo kazen, sta se vrnila v Port Jefferson ter umorila Kitajca, katerega sta smatrala za denuncijanta.

lo podobni, in Robert St. Claire je bil razkrinkan kot slepar.

Ko se je opozorilo na to stariše, nista hotela vrjeti ter trdila, da je jetnik njun sin.

Mr. in Mrs. Bergeron sta sklenila ostati v Atlanti, dokler bi ne bil "sin" oproščen.

Nov faktor je stopil tedaj v položaj v osebi sestre Urbana Johna, Mrs. Stelle Emmerica. Ko je bila informirana od presrečnih starišev, da ni njen brat mrtev, je pohitela v Atlanto. Le en pogled na jetnika je zadostoval in označila ga je sleparjem.

Celo njene pozitivne izjave pa niso mogle omajati vere starišev. Sestra je pričela nato z neodvisno preiskavo. Propričana je bila, da ima St. Claire gotov motiv, da izkoristi lahkovernost starišev.

S pomočjo vladnih agentov je pričela zbirati dokaze proti St. Claireju in kmalu je imela slučaj zaključen. Stavljen pred ultimatum je jetnik končno podal zapri-seženo izjavo, v kateri je priznal, da je varal staro dvojico.

Straw Hat Union.

Policist je ustrelil Japonca.

Newyorški policist je ustrelil Japonca, a izjavil, da je storil to v silobranu. — Vsled tega ni bil aretiran.

Ko je pomožni okrajni pravdnik Palmer večeraj zjutraj zaslišal devetnajst Japoncev in tri bele ženske, je oprostil vsake odgovornosti policista James Shammona, ki je ustrelil lastnika nekega japonskega prenočišča za mornarje, Charlesa Fonzita. Izjavil je, da je bil policist upravičen ustreliti moža, ki je šel nadenj s sekuro v roki.

Shamon in njegov tovariš Stiglin, oba pridržana posebnemu oddelku, sta dobila naročilo obiskati prenočišče, ter ugotoviti, če so resnične pritožbe da je to prenočišče javna hiša. Dočim je Stiglin stražil pri sprednjih vratih, je dospel Shamon, kateremu je lastnik odprl vrata na ozek hodnik. Ko mu je policist sporočil namen svojega obiska ter ga prosil, naj mu pokaže sobe, je prijel Fonzita na steni višeco sekuro ter jo dvignil k udarcu. Policist pa je hitro potegnil svoj revolver ter pognal Japoncu kroglo v srce.

Stiglin je slišal strel ter prihitel na lice mesta. Našel je Shammona stoječega poleg mrtvega Japonca, ki je še vedno držal sekuro v roki. Trije detektivi so nato aretirali devetnajst Japoncev ter tri bele ženske pod obtožbo nesposobnega vedenja.

Lekarnarji proti suhaški predlogi.

WASHINGTON, D. C., 8. jan. Narodna zveza lekarnarjev je odobrila napad na predlogo Cramptona, ki določa poseben urad za izvedenje prohibicije.

Izjavljajo, da prodaja vlada vtihotapljenega žganja brez carine in da izgubi vsled tega tozadavne dohodke.

SLAMNIKARJI POZOR!

Vsi oni, ki so se vpisali v slamnikarsko unijo, se vabijo, da pridejo v sredo, 14. januarja ob 8. uri zvečer na 62 St. Marks Pl., New York, N. Y., kjer bodo dobili unijske knjižice. Ker je to posebnost, naj bodo na seji vsi, če so se že vpisali v unijo ali pa ne.

Straw Hat Union.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.20 2000 Din. — \$36.20 5000 Din. — \$90.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.60 500 lir \$23.00

300 lir \$14.10 1000 lir \$45.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trzin.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat iz nopti izkazuje; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprejšnjemu po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATVE PO BEŽOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO NAJKAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4687.

Boji za sveto mohamedansko mesto.

Meka, ki je najsvetejše mesto vseh Mohamedancev, bo postala sporna točka, vsled katere bodo nastale dolekošnje komplikacije. — Nekoliko iz zgodovine mohamedanstva. — Wahhabitski pokret je nastal koncem osemnajstega stoletja. Vsako leto se zbere v Meki in Medini nad 60,000 muslimanov.

Dobra dva meseca je tega, ko so čete sultana Ibu el Seula zasedle Hedžas in prispele v Mekko, najsvetejše mesto islama. Jasno je, da bo absolutni gospodar Mekke obenem tudi kalif. To je bil tudi glavni motiv, ki je vodil Ibu el Seula, voditelja Wahabatov, da je napadel Hedžas z namenom, da se postavi svetega mesta Mekke. Sicer pa ni točno znano, da-li se mu je posrečilo ta načrt, ker od 20. oktobra dalje ni nobenih poročil iz Arabije. 14. oktobra je odstopil kralj Hussein, veliki šerif Mekke, ki je sklenil zapustiti Hedžas in prepustiti prestol svojemu sinu Aliju. Ko je stari kralj odpovedal, je sklenil njegov prestolonaslednik organizirati pristave v Džeddahu, da nastopi v njegovem trenutku proti Wahabatom. Zadnja poročila iz Arabije vele, da je hedžaska armada slabo oborožena in da jo Wahabiti v vseh ozirih znatno nadkriljujejo. Zelo zanimivo bi bilo vedeti, koga bodo podpirali Angleži: ali Ibu el Seula, ali Aliju. V konvenciji med hedžasko in angleško vlado so se prijeli Angleži za zaščito Hedžaske vlade. Navdile temu smo videli, da Anglija ni podpirala kralja Huseina, ko je bil v nevarnosti njegov prestol. Veliki šerif je opomnil vrhovnega angleškega komisarja na obljubo, ki jo je dala njegova vlada, sklicujoč se na tajno konvencijo iz l. 1920. Angleški vrhovni komisar je izjavil, da njegova vlada ni obljubila pomoči kraljevi osebi, temveč samo hedžaski vladi, ki pa po njenem mnenju še ni v opasnosti. Poleg tega bi pa ne mogla poslati nemuslimanske čete na pomoč svetemu mestu, ker spoštuje islam in ker bi islamski svet videl v temu veliko bogoskrunstvo. Vendar se je kralj Hussein odreknil prestola v nadi da bo imel njegov sin več sreče. Ali se je utrdil s svojimi četami v Džeddahu, da odbije napad in zavzame Mekko v slučaju, če bi se hoteli prebivalci svetega mesta pridružiti Wahabatom. Ni povsem verjetna vest, da so Wahabiti že obkrožili Mekko, ker je sultan Ibu el Seul sedaj v el Riadhu, kjer se vrši izredno zborovanje zastopnikov raznih pokrajin in vseh wahabitskih voditeljev. Domneva se, da je na dnevnem redu tega zborovanja diskusija o ustavi Hedžas, kolikor je ne izdela muslimanski cerkveni zbor, ki bo sklican začetkom prihodnjega leta v Kahiri. Do tega časa smo lahko prepričani, da bo Arabija arena krvavih bojov med raznim sektami, ki branijo svoje versko prepričanje z neverjetnim fanatizmom. Vsaka sekta bi rada videla svojega voditelja na vrhuncu slave in moči, da bi mogla širiti svoj nauk z večjo vnašo in uspehom.

Kaj je prav za prav wahabizem? Allahov prerok ni formuliral v Mekki svojih naukov. Poglavlja korana, ki datirajo iz te dobe, so pesniško navdahnjena, nejasna in ponekod nerazumljiva. Če ne gre neposredno za brezverce, se omejujejo na nauk o edinem Bogu, o sodnem dnevu in posmrtnem življenju. V Mekki je postal Mohamed poglavar države, koran pa neke vrste cerkveni, politični in državljanski zakonik. Koran postaja zakonik muslimanske države. Njegov verski vpliv se polagoma umika vplivu židovstva in krščanstva, kakršno se je pojavilo na vzhodu v VII. stoletju. Novo versko se širi z opetovano recitacijo korana, ali Allahovemu nauku manjka jasnost in preciznost. Mohamed realizira božjo knjigo s svojimi deli, besedami in molkom. Skupina vernikov, ki obdaja učitelja, ga smatra za vzgled in se skuša približati njegovemu življenju. Po njihovem vzgledu, po spominu na te islamske apostole se širi Mohamedov nauk in postane sčasoma ustno izročilo. Po njegovi smrti se pojavijo nedostaki. Med Mohamedovimi

učenci so vznikale nove ideje. Takoj nastane potreba določiti pravila, ki bi jih koran ne mogel zavreči. To so storili v duhu svete knjige in ustnega izročila ljudje, ki so se sicer poglabili v Mohamedove nauke, toda vsak je dodal po svojem naziranju nekaj novega, individualnega. Ko je izumrlo prvo pokolenje vernikov, se je širila ziva razlaga korana ustno. Tako je nastala nova razlaga korana, znana pod imenom hadit. Kmalu je postal hadit podlaga za diskusije in nove dogme. Moralo je pa puniti do tega, da se je skušal vsak autor novega nauka ali načine razlage korana opreti svoji tezi na hadit, da bi veljal za proroško avtoriteto. Ne glede na to, da je bil morebiti pretvorjen ali od vernikov samih ustanovljen, je postal hadit o-ficielni islamski nauk, dokler niso učitelji islama začutili nekega dne potrebe izbrati iz haditov samo one, ki so se zdeli avtentični. Nastala je pomožna veda, kritika haditov. Vendar pa nahajamo v vseh muslimanskih verskih sektah skupni nauk, ki je normalni zakon islama. Posebne institucije raznih sekt imajo naravni politični vpliv, ki je večinoma zelo velik. Nekatere sekte, nastale v razvoju in na predku islama, so danes samo historičnega pomena; druge so važne tudi za sedanjost, ker nam kažejo put k pojmovanju islama in življenju muslimanskega sveta sploh.

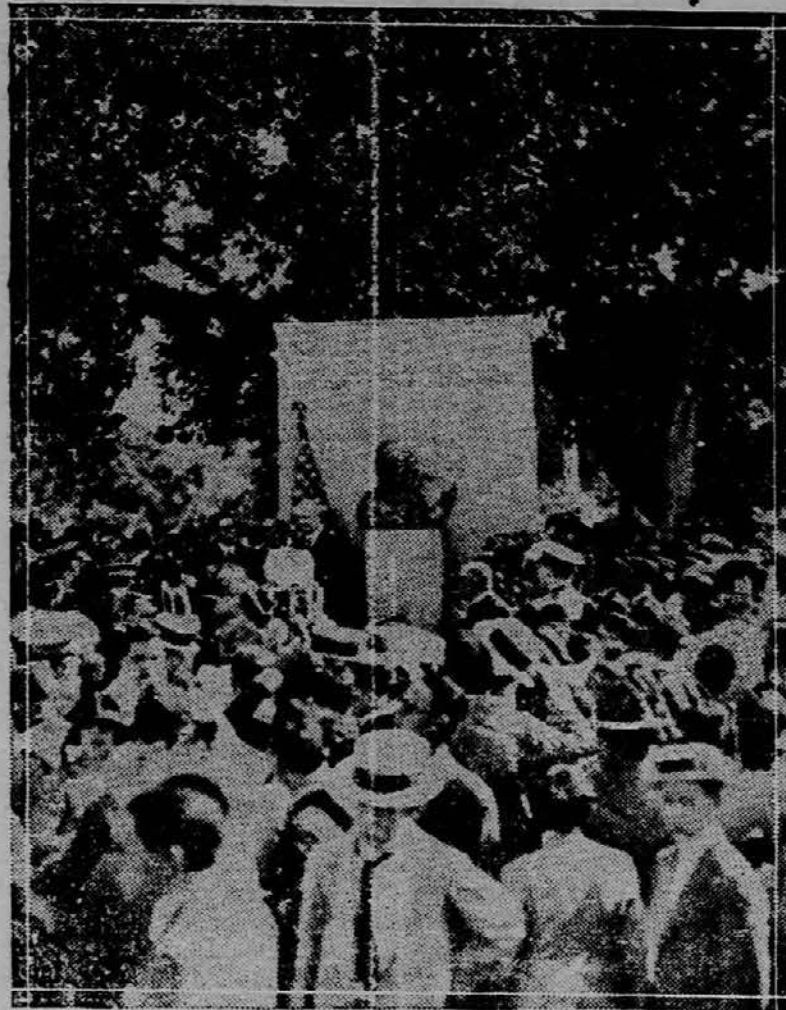
Med take spadajo predvsem Kharidžimove sekte. Te sekte bazirajo na starih beduinskih nazorih o nedvsnosti, spoštovanju proroških tradicij in na odporu protedni vladavini nekaterih dinastij. Njihovi verki in politični nauki zagovarjajo ohranitev temeljev prvotnega islamskega zakona. Prvotna muslimanska družabnost ni nikakor asketična. Asketične tendence, ki so se pojavile v muslimanskem svetu pozneje, so našle v Siriji in Perziji vzore, ki so omogočili njihov razvoj.

HUMANIZIRANJE ZNANOSTI

Auguste Comte (1798 — 1857), ki je skušal prvi dvigniti znanost do stopnje splošnega filozofskega sistema, je posegel v svojih delih najgloblje v cilje in zmisel znanosti kot celote. Znanost mora služiti življenju. Vrh piramide tega celotnega in enotnega spoznavanja je morala, t. j. nauk o izpolnitvi človeške narave, nauk o tem, kako more človek čim bolj razviti svoje duševne in materijalne sile. Čivljenje je višja vrednota, ki obsega vse druge vrednote. Umetnost, znanost, politika in sploh vsako delo človeškega duha ali rok služi človeškemu življenju na zemlji. Večje vrednote kot je življenje, sploh ni v prirodi. Skrajni in vedno zaželjeni cilj našega življenja je intenzivni razvoj in razmah duševnih in materijalnih sil. To pa dosežemo s smelnim poletom misli, z napornim duševnim delom, polnim entuzijazma in veselja do napredka, s samozatajevanjem in premaganjem egoističnega nagnenja. V tem je sila, zdravje in krasota našega življenja. Življenje je celota zase in najvišji cilj vsega stvarstva. Kar ni v skladu s tem ciljem ali kar se ne ujema z življenjskimi principi, nima pravice do obstanka.

Ali človek je družabno bitje. Njegova usoda je nerazdružno zvezana z usodo drugih ljudi. Njegovo blagostanje je plod splošnega priždevanja, da se surove prirodne sile uklonijo in služijo človeku. In zato ne sme nihče pozabiti, kaj je dolžan človeštvu, ki mu je s kulturo in civilizacijo kot rezultatom tisočletnega naprednega dela omogočilo obstanek na zemlji.

V SPOMIN POKOJNEMU ROOSEVELTU

Pred kratkim so odkrili na bojišču pri San Juan, Kuba, spomenik pokojnemu amerišnemu predsedniku Rooseveltu. Navzoča je bila tudi Rooseveltova vdova.

Nekaj skoro neverjetnega.

Zdravniki nikakor niso mogli dognati bolezní enindvajsetletne deklice, ki je po strašnih mukah umrla. Ko so raztelesili njeno truplo, je skočil iz želodca živ in dobro razvit gad.

Na vseučilišni kliniki v Bernu je umrla dne 18. dec. 21-letna medicinka Marija Rosserjeva, hčerka bogatega posestnika iz Švice. Dekle je ležalo več tednov v bolnišnici. Imelo je velike bolečine, ki so bile zadnji teden pred smrtjo neznosne.

Zdravniki si niso znali pomagati. Poskušali so vse mogoče, da bi dognali vzrok bolezni, pa vse zaman. Poltlačali so k bolnici specialiste iz Ženeve, ki naj bi priskočili na pomoč svojim bernskim kolegom. Pa tudi ti niso mogli podati diagnoze. Pred par dnevi je bil poklican znan francoski internist s francoske univerze k bolniški postelji dijakinje, ki je vedno tožila o hudih bolečinah v želodcu. Francoz jo je večkrat temeljito preiskal. Pa tudi on ni mogel priti dalje kot njegovi tovariši.

Rosserjeva je umrla na kliniki v strašnih bolečinah. Ravnatelj bolnice je prosil potrtega očeta, naj bi v interesu znanosti dovolil, da se raztelesi pokojnica, ker si zdravniki niso na jasnem, kaj je manjkalo dekletu, v kar je oče tudi privolil. Profesorji so seccirali dijakinjo. Dogodilo se je nekaj, kar je na mah pojasnilo vzrok dekletove bolezni.

Ko je ravnatelj klinike, profesor dr. Braun, odprl želodec, je skočil iz njega — živ, dobro razvit gad. Le malo je manjkalo, da ni pičil ravnatelja v roko.

Sedaj je bilo vsem jasno, zakaj je morala deklica trpeti tako strašne bolečine. Zdravniki so mislili, da je imela Rosserjeva tvore v želodcu in so ji zato v prvem času predpisali strogo dieto. To, da čim manj je bolnica zavživala, tem huje so bile bolečine. Naravno. Gad v želodcu se ni mogel hraniti in je grizel okoli sebe. Ko je končno dijakinja smela nekaj zavživati, je prišla tudi kača do hrane in je nekaj časa mirovala in bolečine so malo ponehale. In to je bilo toliko časa naprej, dokler ni gad pregriznil dekleke želodec, kar je moralo povzročiti njeno smrt.

Pojavilo se je vprašanje, kako je prišla kača v želodec ubogega dekleta. Stariši niso mogli o tem ničesar povedati zdravnikom. Zdelo se jim je ravnotako malo vrjetno kot profesorjem, da bi bila bolnica požrla gada. Končno se je oče domislil, da je napravila hči pred par meseci izlet v hrabe in da je bila iz nekega studenca, ker jo je hudo žejalo. Stari Rosser je mogel tudi označiti ta studene, iz katerega je bila nesrečnica. Dogladlo se je, da iz tega potoka raz-

di pijejo gadje, ki jih je v okolici vse polno. Nemara je dekle pilo v velikih požirkih iz studenca in pri tem požrlo malega gadiča, ne da bi za to vedelo. Kača se je potem razvijala v želodcu deklice in ga končno prigriznila.

SOVJETSKO SREDIŠČE NA BALKANU RAZPUŠČENO.

Beograd. — Kakor javljajo depeshe iz Sofije, napovedujejo vesti iz zaupnih virov, da je Izvrševalni odbor Tretje Internacionalne v Moskvi izdal naredbo, s katero se razpušča Centralni biro za propagando na Balkanu. Na eni zadnjih sej bolgarskega parlamenta je ministrski predsednik dr. Cankov pokazal dokument, ki je pariški bolgarski vladi v roke in ki se lahko smatra za zadnji akt Biroja za balkansko propagando, ki je bil namenečen na Dunaju. Ta dokument, ki ga je sofijska "Svobodna Reč" objavila v faesimilu, se glasi:

Strogo zaupno. Dunaj, 13. oktobra, 1924.

Štev. 351.372. Politično zastopstvo.

Političnemu zastopniku v Rimu, sodrugu Jurenjevu

o sklepu Centralnega Izvrševalnega Odbora Tretje Internacionalne.

V prilogi Vam pošiljamo ostane svet, ki so ostale na razpolaganje Balkanske Sekcije na dan 1. oktobra 1924, in sicer: 154 tisoč francoskih frankov, 29 tisoč švicarskih frankov, 3.190 angleških funtov, 2.564.873 bolgarskih levov, 873 červoncev, 11.522 dolarjev. Meseca oktobra je izdano sodrugu Kolarovu 18 tisoč levov, sodrugu Kamirovu 32 tisoč levov in 50 tisoč dinarjev, sodrugu Panicu 50 tisoč dinarjev, sodrugu Petru Čajlovu 73 tisoč švicarskih frankov, sodrugu Vladimiru Apostolu 24 tisoč levov, sodrugu Mihajlovu 12.317 levov, sodrugu Tandursku 167 tisoč dinarjev in 29.843 francoskih frankov.

Komisar političnega zastopstva Mandikov, s. r.

ŠIVALKE

izvežbane na W. & G. Box mašini dobe stalno delo; dolga sezija. Vprašajte pri: — J. J. Driesen, Fashioncraft Hat Co., 21 West 4th St., New York, N. Y.

Izza kulisa špiritizma.

Še pri nobeni špiritistični seji se ni gibala mizica, ki je imela štiri noge. Trinožno mizico je mogoče prevrniti z najmanjšim sunkom. Lastna teža mize igra ponavadi važno vlogo.

Ni naš namen, govoriti o duhovih samih, ki se baje pojavljajo pri špiritističnih sejah, pač pa hočemo izpregovoriti par besedi o pojavu, ki služi špiritističnim vernikom kot eden izmed najevidentnejših dokazov za eksistenco duhov. V mislih imamo gibanje mizice.

Da ta pojav razložimo, se nam ni kakor ni treba sklicevati na duhove. Razlaga špiritistov je bila kolikor toliko še razumljiva v prejšnjih dobah, ko znanost še ni dosegla svoje današnje višine. V dvajsetem stoletju pa, v dobi moderne tehnike, pa igra najvišjo in edino vlogo tudi pri razlagi misterioznih pojavov razum. Čitatelji naj nam blagovolijo pazno slediti, in prepričali se bodo, da je naše stališče edino pravilno.

Prvo, kar nam mora vsak špiritist priznati, je dejstvo, da se pri nobeni špiritistični seji še ni posrečilo, da bi se ne gibala četverožna mizica, koje noge so pritrjene na mizinskih oglih. Najsi je taka mizica še tako lahka, nikdar je še ni bilo mogoče premakniti česa nanjo položene roke okoli sedečih medijev izvajale vodoraven pritisk.

Da se torej mizica giblje, oziroma suče, mora biti izpolnjen glavni pogoj: njena oporišča na tleh (t. j. noge) morajo tvoriti oglišča mnogokotnika, katerega ploščina mora biti znatno manjša kakor je mizina plošev. Poskusi se posrečijo toliko laže, čim manjši je ploščinsko ta mnogokotnik. Najpraktičnejši mnogokotnik za take poskuse pa je, kakor znano, trikotnik, in čim manjši je ta trikotnik, tem bolj se špiritistični poskusi posrečijo. Iz navedenega je torej jasno, zakaj se špiritisti poslužujejo pri svojih sejah trinožnih mizic, kojih noge se nahajajo zelo blizu druga drugi, tako da je tako mizico z najmanjšim sunkom mogoče prevrniti.

Vsakemu špiritistu je tudi znano, da poskusi tem laže uspejo, čim več oseb sedi okrog mizice, zlasti če je miza težka. Tudi ta moment igra precejšnjo vlogo pri naši fizikalni razlagi gibanja mizic.

Kdor je že prisostvoval špiritističnim sejam, je opazil, da uspeh ne nastopi takoj, marveč je treba čim več časa, da se mizica začne gibati, se je to gibanje vršilo v rednih presledkih in vedno laže in včasih tako intenzivno, da se je ta ali oni eksperimentator moral s stolom umakniti, da ga ni zadel premočen udarec. Kako si razlagamo ta pojav?

Povsem naravnim putem! Gibanje mizice je zgolj rezultanta sil, ki jih izvajajo okoli mizice sedeče osebe s pritiskom rok. Te sile so med seboj neenake, izpremenljive in vsled njih se razbije mizica zdaj okrog kake stranice mnogokotnika, ki ga tvorijo podnožja nog, zdaj okrog katerega njegovih oglišč. V prvem primeru se mizica dvigne in zopet pade ter udari ob tla, v drugem pa se za hip zavrti okrog ene noge kot osi.

Da bodo naši čitatelji bolje razumeli sledeča izvajanja, jim naj priključimo v spomin nekaj elementarnih zakonov iz mehanike. Vsak silarček že ve, da moremo nadomestiti dve vzporedni sili, ki delujeta na kakem telesu, z novo silo, ki je tudi vzporedna prejšnjima in jo imenujemo rezultanto; ta je enaka vsoti prejšnjih dveh sil, njeno izhodišče pa se nahaja med njima, i. s. bližje jačji. O tem najdemo primere v vsakdanjem življenju. Dva enakomerna konja na pr., ki sta vprežena pred voz, bosta vlekla voz enakomerno le le, če je oje pri trjenju sredi voza. Če pa konja nista enako močna, se bo voz gibal enakomerno le takrat, kadar bomo konja vpregli tako, da se bo oje na

hajalo v bližini močnejšega konja. Ali pa drug primer: vzemimo okroglo taso, na katero položimo več predmetov različne teže. Ta taso sama na sebi ima svoje težišče v središču kroga, to se pravi, če jo v središču podpremo, se taso ne bo prevrnila. Ko pa smo jo obložili s predmeti, se je to težišče premaknilo v smeri težjih predmetov. Sila pa, ki je potrebna, da vzdržimo to obloženo taso, je natančno enaka vsoti tež vseh predmetov, ki se na njej nahajajo.

Po tem uvodu se povrnimo zopet k naši mizici in si ogledajmo sile, ki prihajajo v poštev pri špiritističnih poskusih. Prva je lastna teža mize, ki je včasih precejšnja, nadalje pa so vertikalne sile, ki jih izvajajo pritiski rok medijev na mizo. Te poslednje so seveda zelo različne, kakršne so pač osebe, ki pri sestavljanju poskusov: v prvem stadiju vse napeto pričakuje, kaj bo, pri vsakem se pojavlja večja ali manjša nepotrpežljivost, nemir, morda celo strah ali pa zgolj radovednost; refleksi vseh teh čustev pa se javlja kot fizikalni pritisk na mizo; dalje se vsakdo hote ali nehoče premika na stolu, se popravlja na sedežu in pri vsem tem premakne tudi roke, morda malenkostno samo, a vendar dovolj, da v zvezi z gibanji ostalih povzroči dovolj jako silo, ki mizo premakne.

Vmislimo se torej sedaj v rezultanto vseh teh vertikalnih sil; teže mize, ki prijemlje v središču mize, in pritiskov rok na njenem obodu. Sile zaznamujemo v mehaniki s puščicami, kojih dolžina je sorazmerna z njih jakostjo, obenem pa ka-

žejo te puščice tudi smer sil. Ta vertikalna puščica torej pri špiritistični seji nepreravno izpreminja svoje izhodišče, kakor pač pritiski rok vplivajo na rezultanto. Sprva gre puščica skozi sredino mize, ko pa vsled vpliva pritiska rok rezultanta izpremeni svoje mesto in jakost, se včasih zgodi, da puščica zapusti okvir trikotnika, ki ga tvorijo mizne noge, in se v naslednjem trenutku zopet povrne v njegovo notranjost. Miza se vsled tega zaziblje in ko se povrne v svojo prejšnjo lego, udari ob tla. Med prisotnimi nastane razburjenje, strah, morda celo groza. Duh se je oglasil! Ko se je pojavil ta prvi uspeh, vsakdo se poveča pritisk rok, in naravno je, da miza odgovarja. Ker pa vsakdo izmed eksperimentatorjev različno pritiska, kakršna je pač njegova narava, je tudi odgovarjanje mize, tj. njeno udarjanje ob tla, neregularno. No, in te neregularne mizne udarce so špiritisti brž porabili kot znake za posamezne črke abecede.

Zdaj torej vemo, zakaj se miza dvigne in potem udari ob tla. Nič težja pa ni razlaga, zakaj mizica včasih zapleše. To se sicer ne zgodi tako pogosto. Tak primer nastopi, kadar se težišče mize vsled pritiska rok tako premakne, da ne izstopi iz okvira, ki ga tvorijo podnožja treh nog, marveč gre natančno skozi eno izmed nog. Vsakemu bo razumljivo, da se mora mizica v tem primeru zavrteti okrog te noge. Lok, ki ga pri tem opiše, je večji ali manjši in je seveda odvisen le od jakosti pritiska rok.

Zavez. diplomat o položaju na Balkanu.

Sovjetski poslanik na Dunaju, Joffe, je pojasnil stališče sovjetske Rusije napram Avstriji in balkanskim državam. Balkanski narodi ne morejo klubovati pritisku evropskih velesil.

Sovjetski poslanik na Dunaju A. Joffe je sprejel pred svojim odhodom sodelavca "Izvestija", ki je poslanika naprosil, naj mu v kratkem pojasni svoje stališče napram Avstriji in balkanskim državam. Joffe je izjavil:

Ko potujem kot politični predstavitelj sovjetske vlade na Dunaj, se vračam v mesto, ki mi je zelo dobro znano že iz onih časov, ko sem tam študiral in živel v praganstvu. Dunaj je tudi sedaj najbolj kulturno mesto Evrope in mene zelo veseli, da obnovim z njim direktne stike. Poleg tega sem preživel tam nekaj časa tudi lani, ko sem se zdravil in priznam, da je med motivi, ki so me silili sprejeti to misijo, tudi želja in neobhodnost, da se še naprej zdravim. Neodvisno od osebnega momenta se nadejam, da bo moje delo na Dunaju koristilo ekonomskem zblizanju avstrijskega in našega trga. Res je sicer, da ne bom funkciral kot trgovski zastopnik, vendar pa bom lahko deloval tudi na gospodarskem polju. Na Dunaju in v Avstriji sploh je ostala še velika, izborna opremljena industrija, ki lahko najde v Rusiji za svoje izdelke zelo dobrega odjemalca. S svojo strani pa lahko pomagamo Avstriji s sirovinami, žitom, nafto itd. Doslej se se razvijali gospodarski odnosi med obema državama dokaj uspešno in napeti hočem vse sile, da se v bodoče še bolj razvijajo in razširijo.

Dovolite mi v zvezi s tem omeniti zlobne izmišljotine, ki jih širijo povodom mojega imenovanja različni listi. Med njimi celo uradna angleška radio postaja. Ta postaja mi očita, da potujem na Dunaj z namenom organizirati in širiti agitacijo v balkanskih državah. To je zlobno obrekovanje. Glede Balkana je bilo naše stališče navzlic vsem legendam, ki jih širijo nam sovražne balkanske vlade, vedno izrazeno v želji, da se v balkanske zadeve ne bomo vmešavali. Celo na črt federalizacije balkanskih držav smo zagovarjali edinole s stališča interesov balkanskih narodov. Ti narodi ne morejo klubovati intrigam in pritisku evropskih velesil, če žive ločeno, in zato so že od pametnega igrača v rokah evropske diplomacije. Zato smo vedno smatrali, da se morejo balkanske države samo potom kakršnegakoli federalitivnega ujedinjenja toliko utrditi da se enkrat za vselej osvobode varuštva in vpliva takozvanih velikih držav. Ali to je stvar samih balkanskih narodov, ki jim nič ne more zmanj vsiljevati teh ali onih političnih kombinacij. Njihova stvar je, če hočejo sprejeti ali odkloniti naš prijateljski nasvet.

Laž je tudi, da smo pripravljani podpirati to ali ono stranko v tej ali oni balkanski državi proti drugim strankam. Tudi to se ne vjema z našo politiko, o kateri ponovno izjavljam, da je njen glavni princip ne vmešavati se v zadeve druzkih odnosov med obema državama.

Mi hočemo, da bi pripadel Balkan balkanskim narodom, in naše politične ekspoziture se niti na Dunaju, niti v drugih evropskih mestih ne pečajo z balkanskimi zadevami. Vse to je izmišljotina reakcionarnih vlad, s katero maskirajo svoje prepisje.

KINO IGRALEC LARRY SEMON

Te dni je dospel v New York znani kinematografski igralec Larry Semon. Fotograf ga je presenetil bas pri britju.

Muslimanska tragedija

Začetek in konec ljubavnega romana dveh turških zaljubljenecv. Dogodek na svatbi. Verne-ga ljubimca so odnesli v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Že davno sta se poznala in ljubila muslimanska vernika Mujo Kadirić in Rujka Kekić iz Risanov pri Prijedoru v Bosni. Muji je bilo jedva 22 let. Bil je lep in zdrav kakor dren. Rujka pa rdeča, vitka in prijetna kakor srna. Sestajala sta se skrivoma, kajti roditelji so Rujko zaobljubili drugemu mladeniču. Mujo in Rujka pa sta sanjara o skupnem zakonskem življenju in o pobegu daleč kam, kjer jih ne morejo dohiteti tisti, ki juna prekri-žavajo ljubavne načrte.

Dogovorila sta se, da se poročita brez privolitve roditeljev. Rujka je znala, da bi oče in mati nikdar ne pristala na zakon z Mujom in je zato obljubila svojemu dragemu, da pojde z njim kadar bo treba. Tako je prešlo mnogo dni in izmenjano je bilo mnogo pozdravov: Allahamanet duša! (Bog s teboj) in Elsalahide (Srečno pot). Mlada človeka sta se imela res rada.

Nekoč ponoči pa je zbudil Rujkin sel Muja iz spanja in mu prinesel poročilo, da se pripravlja svatba. Rujka je poslala po Muja ter ga rotila, naj pride nemudoma k nji, ker jo hočejo stariši izročiti možu, katerega je videla stoprav prvič.

Mujo je skočil s postelje, se opravičil in se predno je ostavil domači krov, je čul pok in prask puške, ki naznanja, da je musliman odvedel nevesto. Tekel je v smeri od koder je bilo slišati hrup ljudi in ko se jim je približal, je hotel nagovoriti Rujko or jo pred vsemi vprašati, se mu je li izneverila? Ko je nesrečna nevesta ušla pred seboj svojega resnično dragega Mujo, se je iztrgala svatom in mu pohlitala v naročje. Toda maščevanje ni izostalo. Počila je puška, zabiskal se je nož in Mujo je kakor bi trenil ležal na zemlji, ki je vsrkovala nje govo vročo kri. Rujka je kričala, toda svatje so jo napadli in vlekli dalje brez ozira na težko ranjenega Muja, ki je ležal v mlaki krvi.

Pozneje so vernega ljubimca odnesli v najbližjo bolnišnico, kjer se še sedaj bori s smrtjo. Rujka pa je hoče-enoš morala na dom tiste ga, kaeroega so ji izbrali njeni roditelji, ne pa njeno srečo. Žalaj je zaprta za haremskimi vratni in plaka ter misli na Muja, katerega je radi zvestobe doletela tako krava usoda.

AFORIZMI O ŽENSKI.

Lepo dekle nikoli ne laže, ampak samo pripoveduje svojo verzijo resnice.

Kadar ženska na sestanku večerke je ura, je to za moškega resen opomin, da ga več ne ljubi.

Ljubzen obeta veselje, a prinaša žalost.

Ženska preboli staro ljubezen šele takrat, kadar se vnovič zaljubi.

Ženska se kaže razdraženo vselej, kadar ji moški razkrija svojo ljubezen. V resnici pa se jezi, kadar ji moški ne razkrija ljubezni.

Kadar se mora moški odločiti za kaj važnega, se navadno vpraša: Kaj naj rečem? — ženska pa: Kako naj se oblečem?

Najprej trenutki zakonskega življenja so tisti, katere prežive zakoneci v spominih.

Kadar ženska moškega uniči, ga ali zapusti, ali pa začne oboževati.

Nobena stvar ni oženjenim za konecem neprijetnejša, kakor če se med njimi in njihovimi osebnimi željami pojavi njihova lastna žena.

Ženska je navadno krepostnejša kakor moški trdijo, vendar pa manj krepostna, kakor si domišljajo.

Knjigarna "Glas Naroda"

Narodna biblioteka:

Svitoslav	35
Spisje	35
Krvna osveta	35
General Lavdon	70
Napoleon I.	1.—
Babica	1.90
Nesrečnica	70
V gorskem zakotju	35
Za kruhom	35
Žalost in veselje	1.—
Z onjem in mečem	3.—
Griška Mitologija, 2 knjigi	1.40
Kranjske čebelice, poezije	35
Obleki. (Cankar). Trdo vezano	1.40
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka	25
Ob tihih večerih, trda vez.	90
Odkritje Amerike	70
Petelinov Janes	90
Pesmi v prozi, trdo vez.	90
Prigodbe čebelice Maje trda vez.	1.00
Pabirki in Roža (Albrecht)	25
Povestice. Rabindranath Tagore, vsebuje 5 povesti	40
Pasti in zanke. Kriminalni roman	35
Pariški zlatar	35
Pod krivo jelko. Povest iz časov Rokovnjačev na Kranjskem	50
Poslednji Mehikanec	30
Pravljice H. Majar	30
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku	35
Požigalec	25
Prapračanove zgodbe	25
Patria, povesti iz irske junaške dobe	30
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu	25
Pet tednov v zrakovlovu. Trd. vez.	1.50
Pol litra vipavca	30
Poljub, povest iz gorskega življenja	40
Ptice selivke, trda vez.	75
Pikova dama (Puškin)	30
Pred nevihto	35
Pravljice in pripovedke za mladino.	
1. zvezek	40
2. zvezek	40
Pegan in Lambergar	70
Rablji, trda vez.	75
Razkrinkani Habsburžani (Larish)	35
Rožica s krasta	25
Revolucija na Portugalskem	30
Rinaldo Rinaldini	50
Robinson	65
Slovenski šalivce	40
Slovenska knjižnica. Zbrani spisi, vsebuje 10 povesti	60
Suneški invalid	35
Skozi širno Indijo	50
Sanjska knjiga, velika Arabska	1.50
Sanjska knjiga, nova velika	90
Sanjska knjiga, srednja	35
Spake, humoreske, trda vez	90
Strelec	30
Strahote vojne	50
Stezosledce	30
Sveta Genovefa	50
Sveta noč, zanimive pripovedke	30
Strup iz Judeje	75
Spol, Ljubezen, Materinstvo	40
Sisto Sesto, povest iz Abucev	30
Svitanje (Govekar), vez.	1.20
Šopek, samotarke (Komanova) vez.	50
Stric Tomova koča	50
Sin medvedjega lovca, Potopisni roman	80
Sveta Notburga	35
Sredozimci, Sorosa Jerica (Bohniče)	30

SPISI KRIŠTOFA ŠMIDA:

1. zv. Poznava Boga	30
3. zv. Pridni Janezek in Hudobni Mihec	30
7. zv. Jagne	30
8. zv. Pirhi	30
13. zv. Sveti večer	30
14. zv. Povodenj	30
15. zv. Pavlina	30
17. zv. Brata	30

SPLOŠNA KNJIŽNICA:

Št. 1. Ivan Albrecht: Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broš.	0.35
Št. 2. Rado Murnik: Na Bledu, izvirna povest 181 str., broš.	50
Št. 3. Ivan Rozman: Testament, ljudska drama v 4 dej., broš.	105
Št. 4. Cvetko Golar: Poletno klasje, izbrane pesmi, 184 str., broš.	50
Št. 5. Fran Milčinski: Gospod Fridolin Žolna in njegova družina, veseloigra v 2 dej., 72 str., br.	0.25
Št. 6. Ladislav Novak: Ljubosumnost, veseloigra v 2 dej., 45 str., broš.	25
Št. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta, 111 str., broš.	35
Št. 8. Emil Gabrijau: Akt štev. 113, roman, poslovenil E. V. 536 str., broš.	60
Št. 9. Univ. prof. dr. France Weber: Problemi sodobne filozofije, 347 str., broš.	70
Št. 10. Ivan Albrecht: Andrej Ter-novec, religiozna karikatura iz minulosti, 55 str., broš.	25
Št. 11. Pavel Golja: Peterčkov po-slednje sanje, božična povest v 4. slikah, 84 str., broš.	35
Št. 12. Fran Milčinski: Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dej., 91 str., broš.	30
Št. 13. V. M. Garša: Nadežda Ni-kolajevna, roman, poslovenil U.	

Žun, 112 str., broš.	30
Št. 14. Dr. Karl Engliš: Denar, na-rodno-gospodarski spis, poslove-nil dr. Albin Ogris, 236 str., br.	80
Št. 15. Edmond in Jules de Gon-court: Renee Mauparin, roman, prevel P. V. B., 239 str., broš.	45
Št. 16. Janko Šamec: Življenje, pesmi, 112 str., broš.	45
Št. 17. Prosper Marimee: Verne duže v vica, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 str., broš.	30
Št. 18. Jarosl. Vrchlicky: Oporo-ka lukovskega grajščaka, veselo-igra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 str., broš.	25
Št. Gerhart Hauptmann: Potop-ljeni zvon, dramska bajka v pe-tih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 str., broš.	50
Št. 20. Jul. Zeyer: Gompaci in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač, 154 str., broš.	45
Št. 21. Fridolin Žolna: Dvanajst kratkočasnih zgodbic, 11, 73 str., broš.	25
Št. 22. L. N. Tolstoj: Kreutzerje-va sonata, roman, poslov. Fran Pogačnik, 136 str., broš.	50
Št. 23. Sophokles: Antigone, žalna igra, poslov. C. Golar, 60 str., br.	30
Št. 24. E. L. Bulwer: Poslednji dnevi Pompejev, I. del. 355 str., broš.	80
Št. 26. L. Andrejev: Črne maske, poslov. Josip Vidmar, 82 str. br.	35
Št. 27. Fran Erjavec: Brezposle-nost in problemi skrbstva za brez-poselne, 80 str., broš.	35
Št. 28. O. Župančič: Veronika De-seniška, tragedija v 5 dej., 185 str. broš.	70
Št. 30. L. L. Lipovec: Spodobni ljudje, I. Čisto rodoljubje, enode-janka, 40 str., broš.	25
Št. 32. L. Lipovec: Spodobni lju-dje, III. Živeti, enodejanka, 48 str. broš.	25
Št. 33. L. Lipovec: Spodobni lju-dje, IV. Iskrena ljubezen, enode-janka, 28 str., broš.	25
Št. L. Lipovec: Spodobni ljudje, Epilog: Prekvašeni svet, 64 str. broš.	30
Št. 35. Gaj alustij Krisk: Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš.	50
Št. 36. Kaver Meško: Listki, 144 str., broš.	65

Spilmanove pripovedke:

2. zv. Maron, krčanski deček iz Li-banona	25
3. zv. Marijina otroka, povest iz kav-kaskih gora	25
4. zv. Praški judek	25
8. zv. Tri Indijanske povesti	30
9. zv. Kraljičin nečak. Zgodovinska povest iz Japanskega	30
10. zv. Zvesti sin. Povest iz vlade Akbarja Velikega	25
11. zv. Rdeča in bela vrtnica, povest	30
12. zv. Korejska brata, Črtica iz mis-jonov v Koreji	30
13. zv. Boj in zmaga, povest	30
14. zv. Prisega Huronskega glavarja. Povest iz zgodovine kanadske	30
15. zv. Angelj suznjev. Braziljska povest	25
16. zv. Zlatokopi. Povest	30
17. zv. Prvič med Indijanci ali vož-nja v Nikaraguo	30
18. zv. Preganjanje Indijskih misjo-narjev	30
19. zv. Mlada mornarja. Povest	30
Tatič, Bevk, trd. vez.	75
Trti povesti	35
Funel, trda vez.	1.00
Turki pred Dunajem	60
Trenutki oddiha	40
Veliki inkvizitor (ljubezenski ro-man)	1.00
Veselo povesti	30
Vera (Waldova) broš.	35
Višnjava repatica (Levalik) vez.	1.—
Vrtinar, Rabindranath Tagore broš.	60
Trdo vezano	75

Volk spokornik in druge povesti za mladino

Valentin Vodnika izbrani spisi	30
Vodnik svojemu narodu	25
Zgodba Napol. huzarja vez.	1.50
Zmisel smrti	60
Zadni dnevi nesrečnega kralja	60
Zadna pravda	50
Zmaj iz Bosne	80
Zlatarjevo Zlato	1.00
Zlato in kazen, 2 knjige 1. del, trdo vezano	2.50
Zlato in Orčivalu, broš.	75
Za milijoni, trdo vezano	65
Zemini naše Kopnele	35
Zmeje in konec gospodične Pavle	30
Zgodovinske anekdoti	30

Zbirka slovenskih povesti:

1. zv. Vojnomir ali poganstvo	35
2. zv. Hudo breskno	35
3. zv. Veselo povesti	35
4. zv. Povesti in slike	35
5. zv. Študent naj bo. Naš vsakdanji kruh	65
Zbrani spisi za mladino (Gangl):	
1. zv. trdo vezano. Vsebuje 15 pove-sti	50
2. zv. trdo vezano. Pripovedke in pe-smi	50

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 pove-sti	50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. pove-sti	50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat	50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti	50

Umetniške knjige s slikami za mladino:

Pepelka; pravljica s slikami	1.60
Rdeča kapica; pravljica s slikami	1.00
Seguljica; pravljica s slikami	1.00
Trnoljčica, pravljica s slikami	1.00
Knjige za slikanje:	
Mladi slikar	75
Slike iz pravljic	75
Knjige za slikanje dopisnic, popolna z barvami in navodilom:	
Mlada greda	1.—
Mladi umetnik	1.20
Otroški vrtec	1.20
Za kratek čas	1.20
Zaklad za otroka	1.20

RAZGLEDNICE:

Zabavne. Različne, ducat	25
Newyorške. Različne, ducat	25
Velikonočne, božične in novoletne ducat	25
Iz raznih slovenskih krajev, ducat	40
Posamezne po	05
Narodna noša, ducat	40
Posamezne po	05
Planinski pozdravi, ducat	40
posamezne po	05
Importirane proročevalne karte	1.—

IGRE:

Beneški trgovec. Igrokaz v 5 dejanj	60
Burke in šalivri prizori, eno in več dejank	80
Dolina solz. 3. enodejanka: Dva sve-tova. Dedščina. Trpini	1.00
Dnevnik. Veseloigra v 2 dejanjih.	30
Gyrano de Bergerac. Hoerična kome-dija v 5 dejanjih. Trdo vezano	1.70
Če sta dva. Šala v enem dejanju	35
Divji lovec. Narodni igrokaz s petjem v 4 dejanjih	50
Eda, drama v štirih dejanjih	30
Hlapec Jernej, v 9 slikah	50
Krivopisnežnik. Narodna igra s petjem v 3 dejanjih	35
Mati, Meško, tri dejanja	70
Marta, Semelj v Richmondu 4 de-ja-nja	30
Medved snubač	30
Starinarica. Veseloigra v 1 dejanju	30
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah	30
Sovražnik žensk, enodejanka	35
Pogodba, burka s petjem v dveh de-ja-njih	30
Poljub, v dveh dejanjih	30
Tonkove sanje na Miklavšev večer.	30
Mladinska igra s petjem v 3 dejanjih	60
njih	60
E. U. R. drama v 3 dejanjih s pred-igro (Čapek) vez.	45
Revizor, 5 dejanj trda vezana	75
Ujetnik caravine, veseloigra v 2 janjih	30
Veronika Deseniška, trda vez.	1.50
Za križ in svobodo, igrokaz v 5 de-ja-njih	35

Ljudski oder:

3. zv. Miklova sala, 5 dejanj	70
4. zv. Tihotapec, 5 dejanj	60
5. zv. Po 12 letih, 4 dejanja	60

Zbirka ljudskih iger.

3. snopič. Mlin pod zemljo. Sv. Neža, Sanje	60
9. snopič. Na Betlehemskem po-ljanah. Kazen ne izostane. Oče-tova kletve, Časica kave	30
12. snopič. Izgubljen sin, V. ječi, pa-stirici in kralji, Ljudmila, — Planšarica	30
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije De-vice, Marijin otrok	30
14. snopič. Junaška deklica. Sv. Boš-tjan, Materin blagoslov	30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fa-bjola in Neža	30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Mariji-nega otroka	30

PESMI IN POEZIJE:

Balade in romance (Aškerc) trdo vez.	1.25
broširano	80
Bob za mladi zob, trda vez.	40
Gregorčič, poezije trda vez.	75
Gregorčičeve zbrane pesmi s sliko	40
Ko so cvele rože, trda vez.	60
Godec; Pored narodnih pravljic o Vrbkem jezeru. (A. Funtek)	75
Trdo vezano	75
Moje obzorje (Gangl)	1.25
Marcie (Gruden) broš.	30
Narodna pesmarica. Zbirka najbolj priljubljenih narodnih in drugih pesmi	40
Primorske pesmi (Gruden) vez.	35
Pohorske poti (Häser) broš.	30
Slutne (Albreht) broš.	30
Pesmi Ivan Zormana.	
Originalne slovenske pesmi in prevodi znanih slovenskih pesmi v angleščini	1.25
Slovenska narodna lirika. Poezije	50
Ste agank. (Oton Župančič). — Poezije	50
Vijolica. Pesmi za mladost	60

Zvončki. Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano	90
Zlatorog, pravljica, trda vez.	60

PESMI Z NOTAMI:

MEŠANI ZBORI:

Planinske II. zv. (Laharnar)	45
Trije mešani zbori, izdala Glasbena Matica	45

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI:

Priiložnostne pesmi (Grum)	\$1.10
Slovenski akordi (Adamič) I. zv.	75
Slovenski akordi (Adamič) II. zv.	75
33 mešanih in moških zborov, izdala Glasbena Matica	1.00
Pomladanski odmevi	45
Orlovske himne (Vodopivec)	1.20
10 moških in mešanih zborov (Ada-mič)	45
16 jugoslovanskih narodnih pesmi (Adamič) 2. zv.	80
Dvanajst pesmi I. in II. zv. izdala Gla-sbena Matica	50

SAMOSPEVI:

Pastirica, Kanglica, Snegulčica	45
Nočne pesmi (Adamič)	1.25
Šest pesmi, izdala Glasbena Matica	75
Štirji samospevi, izdala Glasbena Ma-tica	45

MOŠKI ZBORI:

En starček je živel, za bas solo in mo-ški zbor	40
Veseli Bratci (Pahor)	40
Slovenske narodne pesmi (Hubad) izdala Glasbena Matica	40
Trije moški zbori (Pavčič) izdala Gla-sbena Matica	40
Domovini (Foerster) izdala Glasbena Matica	40
Narodna nagrobna (Pavčič)	35
Gorski odmevi (Laharnar) 1. zv.	45
Gorski odmevi (Laharnar) 2. zv.	4

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero raznih glasov	45
Jaz bi rad rudečih rož, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvo-spev	20
V pepelnici noči (Sattner), kantanta za soli, zbor in orkester, izdala Glasbena Matica	75
Dve pesmi (Prelovec) za moški zbor in bariton solo	20
Kupleti (Grum). Učeni Mihec, kranj-ske šege in navade, nezadovolj-stvo, 3 zvezki skupaj	1.00
Kuplet Kuza - Mica (Parma)	40
Naši himni (Maroli) dvoglasno s spremljevanjem klavirja	15

Značilna štiristoletnica.

Na Sveti dan je poteklo štiristo let izza smrti slavnega razkritelja Vasca da Gama. On je dospel tja, kamor je pravzaprav Kolumb nameraval dospeti. Vasca da Gama in Kristof Kolumb sta pokazala Evropi nove poti v nove dežele.

25. dec. je preteklo štiristo let, odkar je umrl eden največjih mož v zgodovini, Portugalac Vasco da Gama. Ni bil politik, tudi v znanosti in vedi se ni izkazal. Bil pa je velik pomorščak in mož, ki je odkril pot iz Evrope v Indijo okoli Afrike. Na višku svoj slave je bil Vasco na mejniku nove dobe, koncem XV. stoletja. Skupaj s Kristofom Kolumbom, ki sta si v tolikih ozirih sorodna, je začel v zgodovini novi vek.

Vasco da Gama je bil rojen leta 1469. v Sinesu v provinci Alenteju na Portugalskem. Kmalu je za slovel kot drzen mornar. Princ Henrik Pomorščak je v prvi polovici XV. stoletja odkril obsežne pokrajine ob zapadni obali Afrike, plovčel s svojim ladjami ob zapadni afriški obali proti jugu. Bartolomeo Diaz je kasneje prišel do najstarejše južne točke Afrike in celo par sto kilometrov na vzhodu tega velikega kontinenta proti severu. Covilham je prodiral iz Rdečega morja proti Adenu, Calicutu in Goi na zapadni strani Indije. Prišel je tudi z severa na vzhodno obrežje Afrike in naletel na arabska tržišča do Sofale. Pot do Indije je bila takrat v Evropi precej znana, vendar le preko Egipta in Rdečega morja.

Drzni Vasco da Gama je bil trdno prepričan, da pride na cilj svojih želja, v bogato Indijo, pa veliko krajši in enostavnejši poti, namreč okoli Afrike. Uverjen je bil, da je velika afriška celina, izveniši opek pas suhe zemlje med Sredozemnim in Rdečim morjem, prav za prav le velik otok, okoli katerega mora biti najpripravnější pot v Indijo. Opiral se je pri tem na uspehe plovb svojih prednikov Henrika Pomorščaka, Gila Eanesa, Diega Cusa, Diaza in Covilhama, moč, ki so vsi stremeli več ali manj za istim ciljem, ki ga pa niso dosegli. Treba je bilo za to veliko in nevarno malomno mnogo podjetnosti, še večje energije in neomejene hrabrosti.

Drzemu pomorščaku je bila sreča mila. Dne 8. julija 1497. je za pustil Vasco da Gama Lizbono in prišel 16. novembra na najjužnejšo točko Afrike, ki jo je kersil v Rrt dobre nade. Čez par dni je nadaljeval vožnjo zopet proti severu, prišel do usvoja Zambezijske in se potem obrnil proti vzhodu. Po večtedenski deloma zelo burni in nevarni vožnji, so dosegle njegove ladje dne 20. maja 1498. Galicut ob malabarški obali. Dosegel je svoj cilj in odkril nepretrgano pot po morju v toli zaželjeno Indijo.

Kasneje je še večkrat napravil Vasco da Gama pot v Indijo in vedno bolj seznanjal Evropo z novimi odkritji. Na pota so mu sledili portugalski osvajači, ki so velik del današnje Indije podjarmili v imenu svojega kralja. Pa kmalu so se uprli podjarmljeni Indijci znakovit Portugalcem, ki so strahovito ravnali z njimi. V nevarnosti so bili vsi dosedajni uspehi. Dne 9. aprila 1524. je nastopil Vasco da Gama s 14 ladjami svojo tokrat za dnjo pot v Indijo, kjer mu je kralj Emanuel povelil mesto podkralja indijskega. Naloga njegova je bila, da uduši upor domačinom in znova utrdi moč in nadvlado portugalske krone v novih kolonijah. Na sveti večer leta 1524 ga je nepriakovano doletela smrt v Kočimu. Njegove ostanke so kasneje prepeljali v domovino in jih pokopali v Vidiguairi med Bejo in Evoro.

Danes, ko je Amerika glede moči in vpliva skoraj premagala mirnim potom Evropo in ni Indija še vedno nič drugega kot kolonija evropske države, smo še vedno naginjeni k temu, da pripisujemo odkritju Amerike večjo važnost kot pa najdbi najbližje pomorske poti v Vzhodno Indijo. "Najbližja pot v Indijo" danes prav za prav ne velja več, odkar je bil izrajen suški prekop. Vendar ni vsled tega postala plovba iz Evrope okoli Afrike v Indijo nič manj važna.

Vasco da Gama in Kristof Kolumb sta moža, ki sta pokazala Okeidenou nove poti v nove dežele. Prvi na vzhod, drugi na zapad. Gama je vedel, kaj hoče. Kolumbo pa se je podal na neznan pot, mišleč le, da pride v drugi smeri na isti cilj kot Vasco. Prvi je res odkril to, o čemer je bil prepričan, drugi pa je našel nov svet, o čigar obstoji dotlej ni še nihče nič vedel. Vendar je bil Kolumbo do svoje smrti trdno uverjen, da je prišel v Indijo z vzhoda. Šele kasneje se je dognalo, da Kolumbove tri ladje leta 1492. niso prišle v vzhodno Indijo, ampak so odkrile nov svet, ki ga imenujemo danes Amerika. In še danes se imenuje otočje in sosednje obale ameriške celine Zapadna Indija in domače prebivalstvo Novega Sveta Indijanci. Vasco da Gama je bil Portugalac in je dosegel svoje uspehe pod zastavo lastne države, ki ga je za usluge, ki jih ji je storil, naravnost kraljevske nagradila. Italijan Kolumbo pa je bil, ko je stopil z svojimi načrti pred merodajne čintelje, zamehovan, tako da se je moral obrniti do inozemstva, do okeana na višku svoje slave stoječe Španije, ki mu je šla v svoji datekovdnosti v sem na roko. Kolumbo je osvojil dozdnevno Indijo v imenu tujega vladarja Španske kraljice Elizabete. Tujina, ki ji je pripomogla do švedčega sijaja, ga je nagradila tako, kakor je zaslužil, dočim se je domovina Italija spomnila svojega sina šele takrat, ko je bilo prepozno.

Kakor sta si bila Vasco da Gama in Kristof Kolumbo v glavnih potezah, kar se tiče podjetnosti in uspehov, posebno pa pomena za bodočnost, sorodna, tako različna sta si bila v osebnih lastnostih. Gama je bil mož izredne energije in brutalne podjetnosti. Vedel je da dela, in na svoj posel je šel s hladnim računom, svest si svojega uspeha. Kolumbo je bil sicer tudi podjeten, vendar pa velik fantazist. Odkril je nove dežele tako rekoč iz strasti do fantastičnih doživljajev dočim je bil Gama predvsem trezen, dosleden trgovec, mož, ki je bil ponosen le na to, da mu je kralj povelil tako važno nalogo. Njegova pot ni bila nič ne zaslišano novega kot Kolumbova. Nadaljeval je le ono, kar se je začelo tekoni vsega stoletja. Genovez je bil mož mehke naravi in krut, le tedaj, ko so ga razmere prisilile na to. Portugalac pa je bil ošaben človek in je predvsem ljubil življenje in sijaj, mož brezobzirne energije in egoizma, zraven pa brezobziren krivolok, ki je osvajal z oguzem in mečem in v krvi tisočih žrtev utrdil sijaj svoje domovine. Častihlepen do skrajnosti, mu je bila prijazna beseda svojega vladarja več kot tisočeno življenje ubogih, nevednih Indijcev, ki so ga smatrali za nekakega Boga. Znano je, da je dal Vasco da Gama, ko je srečal na eni svojih voženj v Indijo arabsko romarsko ladjo, odnesti vse za sklade, ki so se nahajali na njej, na menjeni za njihova svetišča, na svojo jadrnico, potem pa dal stransko povelje, naj se zažge arabska ladja z vsemi ljudmi, kar jih je bilo na krovu, s koraj tristo mož, žen in otrok.

Čeprav je imel Vasco da Gama tako malo človeških potez, pred katerimi precej izginja oseba na slika velikega Portugalca, ostane njegovo odkritje vendarle svetovnogodovinski čin, ki je napravil pravi most med Okeidenom in staro kulturo Orienta in odprl svetovni trgovini nove poti.

Knez Coliatio umrl.

Na Dunaju je v sanatoriju "Loton de Coliatio San Salvatore. Doživljal umrl knez Emanuel Josip Ančički je sedemdeset let. Rojen je bil 24. decembra 1854, stariši pa so mu bili knez Edvard Cafluto in grofica Apponyi. Pokojnik je pripradal prestari langobardski rodbini, katere utemeljitelj je bil Rimbaud I.

MALO ČUDEN POZDRAV NA POSTAJI

Ko je dospela na newyorško postajo igralka Betty Bronson, ki bo igrala glavno vlogo v igri "Peter Pan", so jo pozdravile ostale deklice, ki na stopajo v tej igri. Bile so tako oblečene kot so oblečene na odru.

Razmerje med nemško demokracijo in rusko sovjetsko vlado.

Mnenje predsednika Tretje Internacionale. V slučaju napada bi desničarski elementi naleteli na najodločnejši odpor komunistične internacionale. Rusi morajo v vseh ozirih slediti Leninovim nasvetom. Razvoj angleških strokovnih zvez v mednarodnem delavskem pokretu. — Nemška komunistična stranka je baje na pravi poti.

Predsednik Tretje Internacionale in duša vsega komunističnega pokreta v Evropi, Zinovjev, je poslal nedavno nemškim komunistom pismo, v katerem pravi: Pisčmo te vrstice v trenutku, ko "skrivnost volilne skrinjice" še ni znana. Eno je gotovo: število glasov, ki bodo oddani za našo stranko 7. decembra, bo znatno manjše od onega števila glasov, ki smo jih dobili pri volitvah v prejšnji državni zbor. Buržoazija in socialni demokrati dvignejo povodom "poraza" nemške komunistične stranke krik in vik. Najbolj nezanesljivi komunistični elementi se bodo vseokoli vdalji temu kriku. Tuimam se poja viti v naših vrstah slabo razpoloženje in pesimizem. Na to moramo biti pripravljeni že naprej. Zlasti škodljivo bi bilo, če pride v takem momentu do kakršnekoli borbe v sami stranki. Izjava Teilheimerja in Brandnerja utegne vzbuditi v tem oziru bojazen. Oba voditelja sta se pravčasno izognila desničarski struji Trockega v ruski politiki. To lahko samo pozdravimo. Ali obenem sta izrabila to priložnost, da ponovno napadeta sedanje vodstvo nemške komunistične stranke, in sicer v obliki, ki je absolutno nedopustna. Mi se ne bomo čudili, če desničarski elementi nemške komunistične stranke izrabijo tako zvani volilni "poraz" za generalni napad na centralni odbor stranke. S svoje strani pa naj se desničarski elementi nikar ne čudijo, če naletijo v slučaju napada na najodločnejši odpor komunistične internacionale.

Pravi voditelji stranke, pravi revolucionarji sploh, se spoznavajo ne samo in ne toliko v trenutkih uspeha in razmaha, kolikor baš v težkih trenutkih, v hipu, ko se vai poleže in ko mora stranka skozi težke preizkušnje. To pravilo bo močeno preizkusiti zlasti se na desničarskih elementih nemške komunistične stranke. Baš sedaj se po kaže, da li napeljejo vodo na mlino socialdemokracije in poskusijo za nesti v komunistične vrste zmehčanje v hipu, ko j stranka v krizi, ali pa se obrnejo k nji z odkritim obrazom. S tem nikakor nečemo reči, da mora stranka delovati po formuli "Vse gre po sreči." S tem mi nikakor ne trdimo, da moramo skrivati svoje napake. Ne! Zda j n. pr. ni nobenega dvoma, da je napaka, ki so jo storili vodilni krogi nemške komunistične stranke glede strokovnih zvez pred kongresom v Frankfurtu, škodila neprijemno bolj, nego smo mislili. Ideološko je nemška komunistična stranka premagala svojo napako in spoznala, da ne sme čestopiti iz strokovne zveze, da ni močeno steti iz rokava nove formule, po kateri i organizirali maše, da ne sme mo ustanoviti paralelnih strokov-

nih zvez, temveč da moramo slediti Leninovemu nasvetu tudi v tem vprašanju, to je, ostati v socialdemokratskih strokovnih zvezah in se boriti tam leto in leta za svoj vpliv nanje. Ideološka jasnost je zdaj v tem vprašanju dosežena. Ali to nikakor ne pomeni, da smo tudi organizatorično premagali to napako in popravili vso nesrečo, ki jo je prizadela stranki. Ni lahko operirati z delavskimi masami tako naglo, kakor bi bilo potrebno. Ni nobenega dvoma o tem, da naši stranka v Nemčiji še zdaj teže posledice svoje zmote glede strokovnih zvez. Nam se ni treba bati tega priznanja. Nasprotno, čim jasneje povemo to do kone, tem prej premaga stranka v bodoče posledice teh napak.

V mednarodnem delavskem pokretu vidimo marsikaj novega. Zadržuje omeniti evolucijo angleških strokovnih zvez. Bratanje med angleškimi in ruskimi strokovni zvezami, ustanovitev angleško ruskega odbora za borbo za mednarodno strokovno edinstvo, to so dogodki eminentne važnosti. Nemška komunistična stranka bo z naša sčasoma prepričati zadnjega delavca, tudi pripadnika socialdemokratske stranke o važnosti tega fakta. Ona se mora za vsako ceno iznova vgnezditi v strokovnih zvezah. V nemški komunistični stranki ne sme biti nobenega člena, ki bi ne bil obenem član strokovne zveze in ne vodil v tej zvezi borbo za vpliv komunizma. Volilni poraz ne prestraši nobenega resnega delavca komunista. Ruska boljševiška stranka je doživela na volitvah opetovano poraz. Nemška buržoazija je s pomočjo socialdemokracije pred volitvami s precejšnjim uspehom desetla dvojce:

1.) Vrgla je v ječe tisoče delavcev komunistov, preganjala je v podzemlje vse štab nemške komunistične stranke ter uvedla po tovarnah teror in preganjanje komunistov. 2.) Storila je vse močeno in nemogoče za to, da preslepi ljudske mase glede pravega smisla Dewsovega načrta in povzroči iluzije v najširih plasteh naroda. Kombinacija teh dveh ukrepov je morala vplivati v sedanjih razmerah na volitve tako, da nismo dobili večine. Ali dobro se smeje tisti, ki se smeje zadnji. Nemška socialdemokracija se je naučila zelo "gretno varati ljudske mase. Vendar pa bo z vsako novo prevaro zaupanje ljudstva do socialdemokracije padalo. Ves mednarodni položaj je tak, da kriči proti iluzijam, ki jih širi socialdemokracija. Mesto demokracije in pacifična vidimo novo dobo najbolj črne buržoaske reakcije.

Delavei vsega sveta in tudi Nemci se uče na tej preizkušnji in

spoznati bodo, da je samo komunistična smer pravilna. Nemška komunistična stranka je zlag bolj enotna in edina, nego je bila kadarkoli poprej. Trdno smo prepričani, da sprejme strunjenih vrst rezultatov volitev in pojde dalje v nemurnem delu za boljševiziranje stranke in revolucioniranje vseh delovnih slojev Nemčije.

V ostalem je nemška komunistična stranka na pravi poti. Desničarskega kolebanja ni več. Če se pa predstavljati tega kolebanja zopet pojavijo, naletite na železno steno edinstvo v nemški in ruski komunistični stranki, kakor tudi v celi tretji Internacionali. Volilne kampanje minevajo, delavski stan ostane. Sedanje volilne zmage nemške socialdemokracije bodo njene Pyrove zmage. Nemška komunistična stranka pokliče socialdemokrate pred sodišče mas in jim pred loži račun v najkrajšem času, ko spoznajo prevaro najširši sloji nemškega naroda. Proč z omahovanjem, vrag vzmi vse, kdor bi skušal sejati zmešnjavo med komuniste zlasti sedaj! Nemško komunistično stranko čaka velika bodočnost. Ni dalč čas, ko se bomo smejali "porazu", ki smo ga doživeli na volitvah 7. decembra 1924. Tudi na ulici nemške komunistične stranke bo še praznik. Zavijajte rokave in na delo!

General Wrangel v Berlinu.

V Berlin je prišel general baron Wrangel, vrhovni poveljnik caristične vojske, ki si je stavil za nalogo, da stre boljševizem v Rusiji. Ruski emigranti in protiboljševiška združenja so mu priredili svečan sprejem in tudi banket. Bili so govori, v katerih se je izražala nade, da bo kmalu konec sovjetske vlade v Rusiji in da bo Wrangelova vojska, ki ji še vedno stoji na čelu ta general, zopet prišla do one veljave, ki ji gre.

PERZIJSKA PLESALKA

V New York je dospela perzijska plesalka Arman Ohanian, ki bo kazala po raznih ameriških odrih svojo umetnost.

HRIPAVOST

in razdraženje v grlu je treba takoj lečiti. Kedar ste hripavi, tedaj rabite

Severa's Antisepsol.

Kot izpiralo in za grgranje grla je jako uspešen pripomoček, ki pomaga ublažiti razdraženje, odpraviti hripavost in ozdraviti bolno grlo.

Cena 35c in 50 centov.

Vprašajte vašega lekarnara.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Povratak nemškega raziskovalca.

Nemški raziskovalec Oskar Idler Zeller se letos vrača po enajstletni odsotnosti na Vzhodu nazaj v domovino. L. 1913. se je podal v Indijo. Imel je pred očmi znanstvene cilje. Vojna je njegovo ekspedicijsko prekinila. V času 1914-18. je bil mož interniran v Sibiriji in na Kitajskem. Ves ta čas se ni nič vedelo, če je Zeller živ ali mrtev. Sedaj pa javlja, da se nahaja na poti v domovino, kamor potuje na krovu ladje "Trier" in da vozi s seboj veliko bogato gradivo, katerega je nabral v enajstih letih.

Brezlični poziv k transfuziji krvi.

Bolnišnica v Manchesteru je dala pri vsakodnevnih brezličnih predavanjih povprašati občinstvo, ali bi se našel med poslušale človek, ki bi hotel dati nekaj svoje krvi in tako rešiti življenje bolnika. Poziv je imel nepričakovano velik uspeh. Drugi dan se je javilo v bolnišnici kar 40 oseb, ki so bile pripravljene za transfuzijo krvi, med njimi

BLAZNIKOVH PRATIK NIMAMO VEČ

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nimamo več Blaznikovh Pratik v zalogi, zato naj jih nihče ne naroča. Namesto Pratič naročite Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1925, katerega imamo še par iztisov na razpolago.

Uprava "Glasa Naroda".

osem žensk, celo z dežele. Vsi so hoteli biti takoj operirani. Zdravniki so dolgo izbirali, dokler niso našli pripravno osebo. Operacija se je izvršila z najboljšim uspehom in bolnik je bil rešen.

Megla v Angliji.

Nenavadno gosta megla, ki pokriva že teden dni vso južno polovico Anglije, traja še vedno. Opoldne se sicer nekoliko razredči, tedne popoldneva pa se zopet zgostijo. Videti je mogoče le par metrov daleč. Vsled goste megle je ustavljena ves zračni promet. Na Kanalu so razmere še huše kot na suhem. Med Ramsgatom in Southamptonom je ustavljen ves pomorski promet. Celotno bledovje rešilnih čolnov je odšlo na morje, da pomagajo morebitnim ponesrečenem. Na poti z Maite v Southampton je nasledel parnik "Arcadian" pri Needlesu na peščenem sipinu. Na pomoč so mu odhiteli trije vlačilci, da ga spravijo zopet v dovolj globoko vodo.

Koledar za leto 1925.

Se nobeno leto nismo Koledarja tako naglo prodajali kot ga letos. Skoraj sleherni, ki ga je naročil, nam sporoči, da je z njim nadvse zadovoljen. Vsebuje dosti aktualnih člankov, lepih povesti ter nasvetov, ki pridejo prav vsaki gospodinjici.

Nadalje vsebuje kratko zgodovino priseljevanja v zadnjih petdesetih letih ter natančno besedilo nove priseljeniške postave.

Globok in mnogo odkrivajoč je tudi članek "Svet bodočnosti".

Kdor hoče imeti Koledar, naj ga takoj naroči.

Drgrnenje vedno pomaga!

Ne zanemajte se na našta mazila, ki v resnici potlačijo bolečino!

Reg. U. S. Pat. Off.

Je bil vedno dobro stvarilo. To je najhujši in najbolj zanesljiv izum, ki ga morate kupiti za denar. Ni prieten, če nima ANCHOR znamke.

F. A. D. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

DR. LORENZ

642 Penn. Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let izimam akucije v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozl 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Na odlični, ampak prite šimprej. Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolezni v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne in bolezni v mehurju, ledlah, jetrah, želodcu, rmenici, revmatizmu, katar, zlato žilo, nuda (td, Uradne ure: V ponedeljek, uredno in petek od 8. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. svečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Nuga-Tone

Nemojte Poslati Novac

Jednostavno ispunite i pošaljite poštom dolnji kupon — ODMAH SADA — prije nego uđinite u drugi dan. To je sve što treba da učinite da dobijete 20-Dnevno Pokusno Liječenje Nuga-Tone—medicinu, koja potiče iz trojne sile i stimulira Tijelo na funkcie, na taj način pomažući sustavu, da vrši svoju zadaću upravo, kako je to Narav namijenila da bude. Nuga-Tone podaje novu energiju crjevima, tako da se ispraznjuju na prirodan način. Isti potiče kolanje krvi, jača želudac, popravlja tek i pomaže probavu. Nuga-Tone pomaže da se sprijedi i nadvlada nadimanje i plinovi u želudcu i crjevima, oslabuje sapu, odstranjuje oblog sa jezika, odstranjuje glavobolje, kano i žutu, mramnu kožu, kada je leta posljedicom Zatvorenosti odnosno pogrešnog izlučivanja. Nuga-Tone jest jedan od najfinijih lijekova za podavanje u sve anage i ambije. Uzmajte ga kroz nekoliko dana, pak onda pazite kakova će promjena nastati i vidite dali čete biti bolje volje, zadovoljniji i dali ne čete osjećati, da je vrijeme živjeti.

Nuga-Tone jest prepis jednoga Doktora, što ga je volio da prepisuje za izvrstnim posljedicama kroz više od trideset i pet godina. Taj lijek sadržaje posebnu formu ŽELJEZA za pravljenje rumene, zdrave krvi. Željezo podaje bju zdravlja obrazima, te podaje anagu i krepčinu mišićima i sustavu u opće. Nuga-Tone također sadržaje medicinski oblik FOSFORA—potiče, koje je od velike važnosti za žive tijela. Povrh toga Nuga-Tone sadržaje PET inih medicina od velike vrijednosti. Ove izvrstne sastojke nuzite se u uporabi po dživu svijeta te ih rabe mnogi od najboljih doktora da pomognu Naravi u izgradnji i jačanju tijela.

Na tisuće muškaraca i žena u sav glas hvalje Nuga-Tone. Zašto? Jer im je podao zdravlje, više anage i veće zadovoljstvo. Nuga-Tone posjeduje istinskiu vrijednost, te mora da istu dokaze pred Vama, ili Vas ne će stojati niti centa.

POSTUPAJTE DANAS! Ispunite i pošaljite poštom Kupon SADA, tako da budete mogli iskusiti vrline Nuga-Tone. I tati je dokaz, što vrijedi u slučajevima tisuća muškaraca i ženah—sada pustite neka dokaze što vrijedi za Vas. Pošaljite po Vaše Pokusno Liječenje—prije nego uđinite ista druga. Nuga-Tone također se prodaje u ljekarnama uz priznanje, da mora da Vas posve zadovolji, ili se novac vraća. Vidite ulove na svakom zamotu.

KUPON ZA 20 DNEVNI POKUS

NATIONAL LABORATORY, Dept. 1025, 1015 S. Wabash Ave., Chicago.

OSPODO:—Izvolite mi poslati na pokus, UZ PLACENU POSTARINU, potpisno 30-Dnevno Liječenje Nuga-Tone uz priznanje, da ga ga uzimati kroz 20-dana i ako mi bude korisno, platiti ću Vam \$1.00; ako mi ne pomogne povratiti ću praznatu zamotu, te Vam ne ću dugovati ništa.

Ime i prezime: _____

Ulica i br. _____

Grad: _____

20 DNEVNO POKUSNO LIJEČENJE

Nemojte Poslati Novac

Jednostavno ispunite i pošaljite poštom dolnji kupon — ODMAH SADA — prije nego uđinite u drugi dan. To je sve što treba da učinite da dobijete 20-Dnevno Pokusno Liječenje Nuga-Tone—medicinu, koja potiče iz trojne sile i stimulira Tijelo na funkcie, na taj način pomažući sustavu, da vrši svoju zadaću upravo, kako je to Narav namijenila da bude. Nuga-Tone podaje novu energiju crjevima, tako da se ispraznjuju na prirodan način. Isti potiče kolanje krvi, jača želudac, popravlja tek i pomaže probavu. Nuga-Tone pomaže da se sprijedi i nadvlada nadimanje i plinovi u želudcu i crjevima, oslabuje sapu, odstranjuje oblog sa jezika, odstranjuje glavobolje, kano i žutu, mramnu kožu, kada je leta posljedicom Zatvorenosti odnosno pogrešnog izlučivanja. Nuga-Tone jest jedan od najfinijih lijekova za podavanje u sve anage i ambije. Uzmajte ga kroz nekoliko dana, pak onda pazite kakova će promjena nastati i vidite dali čete biti bolje volje, zadovoljniji i dali ne čete osjećati, da je vrijeme živjeti.

Na tisuće muškaraca i žena u sav glas hvalje Nuga-Tone. Zašto? Jer im je podao zdravlje, više anage i veće zadovoljstvo. Nuga-Tone posjeduje istinskiu vrijednost, te mora da istu dokaze pred Vama, ili Vas ne će stojati niti centa.

POSTUPAJTE DANAS! Ispunite i pošaljite poštom Kupon SADA, tako da budete mogli iskusiti vrline Nuga-Tone. I tati je dokaz, što vrijedi u slučajevima tisuća muškaraca i ženah—sada pustite neka dokaze što vrijedi za Vas. Pošaljite po Vaše Pokusno Liječenje—prije nego uđinite ista druga. Nuga-Tone također se prodaje u ljekarnama uz priznanje, da mora da Vas posve zadovolji, ili se novac vraća. Vidite ulove na svakom zamotu.

KUPON ZA 20 DNEVNI POKUS

NATIONAL LABORATORY, Dept. 1025, 1015 S. Wabash Ave., Chicago.

OSPODO:—Izvolite mi poslati na pokus, UZ PLACENU POSTARINU, potpisno 30-Dnevno Liječenje Nuga-Tone uz priznanje, da ga ga uzimati kroz 20-dana i ako mi bude korisno, platiti ću Vam \$1.00; ako mi ne pomogne povratiti ću praznatu zamotu, te Vam ne ću dugovati ništa.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

63

(Nadaljevanje.)

Peter in Margareta sta izpregovorila med seboj par besed, narkar je odgovorila Margareta v imenu obeh.

— Če bi moj zaročenec padel, — je rekla s sladkim glasom, — bi bila v vsakem slučaju vdova. Naj preživim torej svoje dni noseča njegovo ime, da me ne bo nikdo, ki bo poznal mojo brezmejno žalost, vzemiral s svojo ljubeznijo, ker želim ostati njegova nevesta v nebesih.

— Dobro govorjeno, — je rekla kraljica. — Odločamo torej, da bosta v naši sevillski katedrali oba poročena istega dne, a predno se bosta markij Morella in Sir Peter Breime spopadla v smrtonosnem boju. Nadalje, da bi se vama ne skušalo škoditi, — in pri tem je od strani pogledala na Morello, — boste, senjora Margareta, moj gost, dokler ne postanete žena in vi, Sir Peter, boste stanovali v ječi, iz katere lahko greste, kadar in kamor hočete, a pod našim vaitstvom, da bi se vprizorilo kakšnega napada na vas.

Prenehala je in nato se je naenkrat oglasil kralj s svojim visokim, ostrim glasom:

— Sedaj, ko smo uravnali te stvari, — je rekel, — preostaja še ena zadeva, ki se tiče vašega izveličanja človeške duše in Cerkev Krista na zemlji. Izvedeli smo, da je oni mož, John Castell, trgovec iz Londona, Zid, ki je radi dobička celo svoje življenje lagal, da je kristijan.

— Kot tak je prevaril krščansko žensko ter jo zvalil v zakon. Izvedelo se je nadalje, da je naš podanik, čer je bil rojen na Španskem ter je vsled tega podvržen civilnemu in duševnemu pravosodju tega kraljestva.

Prenehala je, dočim sta zrla Peter in Margareta preplašena drug na drugega. Le Castell je stal molčeč in brezbržen, čeprav je dosti boljše vedel kot onadva, kaj bo sledilo.

— Mi ga ne sodimo, — je nadaljeval kralj, — ker si ne lastimo nikake avtoritete v takih visokih zadevah, pač pa bomo storili, kar moramo storiti, — namreč ga izročiti Sveti inkviziciji, da izreče nad njim sodbu.

Tedaj pa je Margareta naglas zakričala. Peter je zrl krog sebe kot da išče pomoči, čeprav je vedel, da je ne bo od nikoder. Bolj ga je bilo strah kot kdaj v življenju in prikratkem tekom cele obravnave se je Morella nasmehnil. Iznebil se bo vsaj enega sovražnika.

Castell pa je stopil k Margareti ter jo nežno poljubil. Nato je stisnil Petru roko ter rekel:

— Ubij onega tatu, — je rekel ter zrl na Morello. — Vem, da ga boš, tudi če bi bilo deset takih za njegovim hrbtom. Bodi dober mož moji hčerki, kajti jaz bom zahteval od tebe račun glede tega, ko se bova sestala tam, kjer ni niti Židov, niti kristijanov, ne duhovnikov ali kraljev. Sedaj molči ter prenesi kar je treba prenesti, kot delam jaz, kajti jaz moram izreči še eno besedo predno zapustim vaju in svet.

— Veličanstva, jaz ne govorim zase in ko me bodo vprašali pred vašo inkvizicijo, bo naloga lahka, kajti jaz nočem ničesar skriti ter bom govoril resnico, dasiravno ne iz strahu pred boležinami. — Veličanstva, rekli ste, naj se ta dva, ki sta dobra kristijana od rojstva, poročita. Prosim vas zagotovila, da se ne bo skušalo ločiti ju.

— Glede te stvari, — je odvrnila kraljica hitro, kot da želi priti do besede predno bi se oglasil kralj ali kdo drugi, — imate našo kraljevsko besedo, John Castell. Vaša zadeva je ločena od njih zadeve in nobena stvar, radi katere bi bili obsojeni vi, se ne bo tikala njiju, osebno ali glede lastnine.

— Velika obljuba, — je mrmral kralj.

— To je moja obljuba, — je odvrnila kraljica odločno, — in izpolnjena bo, naj stane kar hoče. Ta dva se bosta poročila in če bo Sir Peter preživel dvoboj, bosta odpotovala iz Španske nepoškodovana in nobene nove obtožbe se ne bo dvignilo proti njim. Naj se zapise moje besede ter izroči kopijo donji Margareti.

— Vaše veličanstvo, — je rekel John Castell, — zahvaljujem se vam in sedaj, če me moram umreti, bom umrl srečen. Drzmem pa si reči, da je bil moj namen usmrtiti se tukaj pred vašimi očmi, če bi ne izgovorili teh besed, kajti to je greh za katerega mora trpeti grešnik sam. Jaz pravim, da bo ta inkvizicija, katero ste ustanovili, izjedla sree Španske ter izpremenila njeno veličino v prah smrti. Trpinčenja in muke Židov, ki so vaši najboljši in najbolj verni podaniki, bodo padla na glave vaših otrok, unukov in tako naprej, dokler bo živila njih kri.

Končaj je in navzoči so starmeli od presenečenja. Naenkrat so se skupine razgrnile in prikazala se je vrsta našemljenih menihov, katere sa spremljali vojaki. Ti so se približali Castellu, se dotaknili njegove rame ter ga obdali. Korakajoč med njimi je izginil izpred oči.

*

Petrov spomin na ta čudni dan v Alzarcarju v Seville je vedno ostal nekoliko megljen in zmeden. Ali ni bilo vse naravnost čudovito? V teku par ur je bil sojen na življenje in smrt ter oproščen. Videl je Betty, pretvorjeno iz ponižne dekline v sijajno markizo, kot se pretvori gosnec v blestečega metulja.

Peter je pozval Morello na dvoboj, a Morella je to odklonil iz izjavo, da ni Peter dosti visokega stanu. Kraljica ga je nato imenovala vitežom visokega reda svetega Jakoba v glavnem raditega, ker ji je Margareta sporočila tajne ambicije markija.

Vse to je ostalo Petru medlo v spominu. Dobro se je pa spominjal zadnjega prizora, ko so odvedli Castella, očeta njegove zaročenke.

Tri in dvajseto poglavje.

OČE HENRIQUES IN PEKOVA PEČ.

Petekel je en teden.

Margareta je bila v palači, kamor je bil prišel Peter dvakrat obiskat. Našel jo je popolnoma potrto. Celo dejstvo, da se bosta poročila prihodnjo soboto kateri dan je bil tudi določen za dvoboj, ji ni prineslo nobenega veselja ali uteha.

Naslednjega dne, namreč v nedeljo, naj bi se vršil takozvani "Avto da fe" v Seville, dan, ko so bili mučeni krivoverci, Židje, Marokanci in bogokletci, za svoje zločine, nekateri na grmadah Quemadera ali prostora za sežiganje izven mesta, nekateri potom javnega priznanja svojih zločinov, nakar so jih odvedli v dosmrtno ječo.

USTAVITE KAŠELJ TAKOJ; VZEMITE SEVERA'S COUGH BALSAM

Pravi odpomozek — prijetno zdravilo — 25c in 50c.

Severa's Cold and Grip Tablets

povzroča takojšno odpomozek od prehlada. 30c. — Poskusite najprej pri lekarju

Severa's Alimant: 1925 za razpečevanje v lekarnah, ali pa od W. F. SEVERA CO., - CEDAR RAPIDS, IOWA

in tako dalje. Znano je bilo, da bo igral John Castell pri teh cerimoni-njah vodilno vlogo.

Kleče in s solzami v očeh je prošila Margareta kraljico milosti. V takih zadevah pa niso proizvedle solze na sree Izabele nobenega večjega učinka kot ga proizvede kapljica vode na demant. Nežna v drugih ozirih je bila Izabela pretkana kot lisica ter kruta kot tigro v vprašanjih, ki so se tikala vere.

Bila je celo ogorčena nad Margareto. Vprašala je, če ni že dosti storila zanjo. Ali ni dala celo svoje kraljevske besede, da se ne bo storilo nobenega koraka, da se oropa obtoženega lastnine, katero ima mogoče na Španskem, v slučaju, da bi bil spoznan krivim in da ne bo zadel Margarete nobena onih kazni, ki so ponavadi zadele otroke takih obsojenih ljudi?

Tako je divjala kraljica in Margareta se je tiho splazila iz njene navzočnosti.

Ali so bile res take stvari zapisane v izrokih Odrešenika in nje govih apostolov? In če niso bile zapisane, kaj si jih je izmislil?

— Reši ga! — reši ga! — je prosila Margareta Petra. — Reši ga ali pa ti prisegam, da ne bom nikdar tvoja žena, čeprav bova navidez poročena.

— To se mi zdi kruto, — je odvrnil Peter, ki je žalostno zmaljal z glavo. — Jaz ga nisem izročil tem vragom in koncem tega bi bil najbrž, da bi delil njegovo usodo. Kljub temu pa bom storil kar more storiti mož.

— Ne, — je kričala Margareta obupno, — ne stori ničesar, kar bi te spravilo v nevarnost.

Peter pa je odšel, ne da bi čakal na njen odgovor.

(Dalje prihodnjaji.)

Od Sarajeva do Drine.

Sarajevo je zanimivo mesto. Kakor pestra preproga se zdi človeku bosansko metropola, pa naj jo gleda po cestah ali iz okoliških gričev. Res, mogoče je vtis, ki ga zapuša to srečanje zapada z vzhoda, Evrope, po Orientu. Poleg najmoderneje palače tipične hišice domačinov, poleg sijajnih izložb v lesku in bleisku skromne kramarje poleg evropskega "šika" narodne noše v vseh nijansah in izdajah. Čudoviti so ti kontrasti! Domačini jih menda več ne vidijo...

In pogled z vrha! Ob bregovih Miljacke je razvržen moderni del mesta. Mačeha Avstrija je vanj ne ložila mnogo denarja. Morda se ji to ni nikjer tako kruto maščevalo kot v Sarajevu... Človeku padejo v oči monumentalne stavbe raznih vojašnic, pošte, sodišča, magistrat itd. Med temi pa se dvigajo številni minareti, osamela turška pokopališča in stotine in stotine malih turških hiš, ki se v nepreglednih ntičah izgubljajo na vse strani proti vrhovom. Brez sistema, brez reda, kakor in kjer je lastniku bolj dopadlo. Mesto samo ima lepo razvito industrijo in je kulturno in trgovsko središče Bosne. Poleg zvez s Slavonijo in Dalmacijo vzdržuje z železnico do Vardiste, oziroma Uvea zvezo s Sandžakom, oziroma ostalo zapadno Srbijo. Voznja po teh progah je res udobna. Ljudje ki so prepotovali mnogo sveta, radi pohvalijo red in točnost po bosanskih železnicah. Tudi za snago je preskrbljeno v vsakem oziru. Odlikujejo pa se te proge posebnost po svoji izredni slikovitosti. Med najlepšimi je imenovati vse, kakor ono proti Vardisti, oziroma Uveu, ki bo v najkrajšem času izročena prometu tudi do Uzie. Ne bi misli, da skrivajo ti predeli toliko naravnih lepote. Žal je ta po pri nas, še manj pa v svetu, ki rad poseja romantične kraje v Alpah, preveč od rok in premalo poznana.

V velikanskem loku nas kmalu dvigne vlak nad mestne ulice in prispe po četrtini vožnji na postajo Bistrik. Železnica teče med raznimi skupinami hiš. Bistrik leži kakih 100 m visoko nad središčem mesta. Pogled na mesto je diven. Od tu šele je videti, kako lep je položaj mesta in kako spetno je avstrijski generalštab razvrstil trdja-vice po vrhovih naokoli. Kakor priklenjene zveri čepa ona zapuščena zidovja na kotah okoli Sarajeva. Danes seveda bi jih bilo treba obrniti v druge smeri! Proga se stalno dviga. V globini pod njo hi-ti bistra Miljacka, v ozadju kralju je sivi Trebevič. Na nasprotnem bregu se dviga ogromna stavba vojašnice vojvode Stepanovića. Pot

ga železniškega materijala za vzdrževanje proge do Sarajeva. Kilometer pozneje opazimo na levi turški del mesteca s skromno džamijo. Zidano je vse na kupu, tako da se težko loči, kje se neha ena in prične druga hiša. Po omazevih ulicah je videti nekaj govornih živin. Sicer prevladuje yonih krajih družica. Mimo Renovice, neznatne postajice, ki je tudi zgolj lesna, drvi vlak dalje v sotesko Prače. Dolinica se soži, česta zgrine in visoke stene se stisnejo od divje izpeljani železnici. Ta, kakih 20 km dolgi del proge, ki ga loči postaja Banja-Stijena na dva dela, je najlepši. Človeku se zdi skoraj nemogoče, da bi bil izhiz za železnico sploh še mogoč. Pod visokimi stenami pa izginja proga v številnih krajih in daljših predorih. Na nekaterih mestih vodi prav samo pod orodori in po mostovih. Najslabši je izhod iz soteske, kjer pada še močno narasla Prača v lepih slapovih, dočim se proga postopoma spuša ob obronkih Romanije. Postaja Mešici-Rogatica, odkoder vodi dovolj ugodna cesta v Rogatice, ima lepo lego. In zopet se drži praga globoko zajedane Prače. Kakor prilepljena na steno se v številnih obronkih približuje Drini. Po kakih 10 km take vožnje (na nasprotnem bregu je videti le kak minilek) se odpre na desno mogočn dolina Drine, ob kateri vodi lepa cesta preko Goražd v Čajniče in dalje v Sandžak. Do Goražd vozi poštni avtomobil reparacijskega izvora. Postaja sama se zove Ustiprača - Goražde. Ta se Prača spoji z Drino, Drina le lepa reka. Nad njo se dvigajo z gozdovi poraščena brda, raz katerih je črnogorska vojska 1914. delila Avstrije brik-dke lekcije. In koliko spominov se človeku vzbuja, če gleda to zeleno valovje, ki je takrat stalo med prvimi na braniku napadene domovine. Pokrajina sliči našemu Bohinju, le da je manj naseljena in malo bolj zatvorena. Poleti je v teh krajih krasno. Na prihodnji postaji se cepi železnica v Višegrad, oziroma Vardiste in v Uvace.

Okoli 170 km dolga proga Sarajevo - Vardiste, oziroma Uvace je bila zgrajena v letih 1901. — 1903, in je bila leta 1904. izročena prometu. Avstrija je iz strateških razlogov izdala zanjo mnogo denarja. Dela so stala za takratne čase silno vsoto 98 milijonov zlatih kron in naknadna popravila še 16 milijonov. Za ta denar se je dalo graditi mnogo levega. Zanimivo je v zvezi s tem dejstvo, da je gradnja proge Vardiste-Uzice stala že lasedaj 280 milijonov dinarjev. Vsekakor pa bo ta zveza pomnila za vzhodno Bosno in del zapadne Srbije ogromen napredek. Kadar bo zaslovela po Jugoslaviji tudi ta svoje divje romantike in ugodnega potovanja, bo dvignila tudi tujski promet in glas sedaj le pre-nalo znanih dolin Miljacke in Prače.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

KLOBASE

Mi delamo in prodajamo prav KRAJSKE klobase, kakor tudi pravih auba rebra, ležike in razno vrstno drugo podmače napravljen aubo meso.

Pošiljamo po celi Californiji.

Vsako sredo imamo tudi domače krvave klobase.

Za nadaljna poročila se obrnite na

JENICHEN BROS.

2248 — 19th St.

San Francisco, Cal.

Phone: Mission 1828

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste s njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Kretanje parnikov - Shipping News

14. januarja: France, Havre.

15. januarja: Mongolia, Hamburg.

17. januarja: Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen; Veendam, Boulogne, Rotterdam; Lapland, Cherbourg.

20. januarja: Stuttgart, Cherbourg; Bremen; Pittsburg, Cherbourg in Hamburg.

22. januarja: Cleveland, Boulogne in Hamburg.

24. januarja: La Savoie, Havre; Conte Verde, Genova.

28. januarja: Paris, Havre; Orduna, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.

29. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.

31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.

3. februarja: President Wilson, Trst; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Colombo, Genova.

4. februarja: France, Havre.

5. februarja: Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.

10. februarja: Arabic, Cherbourg in Hamburg.

14. februarja: Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Duilio, Genova.

17. februarja: Ohio, Hamburg; Deutschland, Hamburg.

18. februarja: De Grasse, Havre.

19. februarja: Mongolia, Cherbourg in Hamburg.

21. februarja: Aquitania, Cherbourg; Pittsburg, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Rotterdam; President Roosevelt, Cherbourg.

24. februarja: Maritima Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.

25. februarja: La Savoie, Havre.

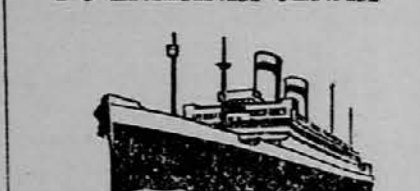
28. februarja: Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Berengaria, Cherbourg.

Cosulich Line

Znižane cene.

DO TRSTA — REKE — DUBROVNIKA
Tretji razred tja \$95. Tja in nazaj \$162
Drugi razred \$125. Tja in nazaj \$253.
EDINA ČRTA DO JUGOSLAVIJE.
Presidente Wilson 3. feb.; 24. marca
Martha Washington 24. feb.; 14. april
Udobno potovanje. Kratka pot z željeznico.
PHELPS BROS. & CO., 2 West, N. Y.

KARTE ZA TJA IN NAZAJ PO ZNIŽANIH CENAH

UNITED AMERICAN LINES
JOINT SERVICE
HAMBURG-AMERICAN LINE
HARRIMAN HAPAG

Iz New Yorka do Zagreba in nazaj \$198.50

in amer. vojni davek.
Izborna prilika se vam nudi, da obiščete staro domovino v tretjem razredu za tja in nazaj po znižani izletniški ceni. Naši potniki se vozijo iz Hamburga s posebnimi vlaki na njihov cilj v družbi spremljevalcev.

Takaj nastanjeni tujci se lahko vrnijo domov brez plačila, ne da bi bili podvrženi kvotnim predpisom. Zajamčite si prostore zgodaj!

Parnik MOUNT CLAY odpušča dne 17. jan. ob 10 dop.

Za povratna dovoljenja in druge podrobnosti vprašajte lokalnega agenta ali pa —

UNITED AMERICAN LINES
35 - 39 BROADWAY, NEW YORK

Rad bi izvedel za naslov JACK BUTALA, ki je bival svojočasno v Sheboygan, Wis. in potem se pa preselil v San Frisco, Cal. Prosim ga naj se mi oglasi. — Tom Primožič, 1339 W. 18. St., Chicago, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

Rad bi izvedel za naslov rojaka ALOJZJA KORDIŠ, podmače Lovrenčkov. Nahaja se nekje v državi Michigan. Če sam čita, naj se oglasi, če pa kdo ve zanj, naj mi blagovolji poročati. Louis Šega, 311 Ruby St., Joliet, Ill.

CUNARD

Jugoslovani, odhajajoči na začasni obisk, pa se mučijo manj kot eno leto, bodo zopet spušteni v Zdr. države, ne oziročaj se na kvoto.

V JUGOSLAVIJO

v 8 in pol dne vsako soboto s tremi ekspresnimi parniki
BERENGARIA AQUITANIA MAURETANIA
(preko Cherbourga)

Če nameravate dobiti svojo rodbino, pa se mučijo manj kot eno leto, bodo zopet spušteni v Zdr. države, ne oziročaj se na kvoto.

Kdor je namenjen potovati v star kraj, je potrebno, da je na tameno poučen o potnih listih, pri lžaji in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremdati vsled naše dolgoletne izkušnje. Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostvene parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselenske postavke ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi dalj; tozaderna dovoljenja izdajajo generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, tei se pošlje prošlun v star kraj gla som nanovejše odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika al svoja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla-vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorej dobiti šem žene in otroke do 18. le ta brez, da bi bili Steti v kvoto. Trrojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21.